

NOVINSKE VIJESTI O SCENSKIM PRIREDBAMA U SPLITU (1884—1918)

Nevenka Bezić Božanić

Zanimanje Splićana za kazalište u drugoj polovici prošlog stoljeća sve je više raslo, pa se u više navrata pokušalo riješiti i pitanje kazališne zgrade, no stalne trzavice između talijanaša i narodnjaka teško su to mogle zajednički privesti kraju. Godine 1859. Antun Bajamonti, tadašnji gradonačelnik i istaknuti vođa talijanaša, uspio je Splitu nametnuti svoje kazalište, u kojem su — sve dok nije izgorjelo 1881. godine — gostovale razne talijanske družine glumaca i pjevača, često i sumnjive vrijednosti. Nakon tog požara Splićanima su opet preostale samo dvorane u kavani Troccoli na Narodnom trgu, koja je za te svrhe imala dvoranu zvanu »Gran Orfeo« i kavanu Špira Tocilja na obali, te dvoranu »Diana« u kući Jeličić. Godine 1873. osnovano je društvo »Slavjanski napredak« pa su tu održavane manje predstave uglavnom domaće diletantske družine. Godine 1882. Bajamonti je izgubio na izborima, pa je na čelo splitske općine došao dr Gajo Bulat. On će tek 1891. godine početi graditi kazalište, koje će se dvije godine kasnije, u svibnju 1893. godine, svečano otvoriti gostovanjem Hrvatskog zemaljskog kazališta iz Zagreba.¹

No iako Split osamdesetih godina XIX stoljeća — do 1893. godine — nije imao kazališnu zgradu, ipak se u proljetnim i zimskim sezonama održavao kakav-takav scenski život.

Splitski arhiv prošlog stoljeća nestao je u vihoru II svjetskog rata, pa nam je kao jedini izvor koji slika ondašnje prilike i bilježi događaje ostao splitski list »Narod«, koji počinje izlaziti 1884. godine, zatim »Jedinstvo«,² a i listovi talijanaša, posebno »Il Dalmata«, koji hvali gostovanja talijanskih kazališnih družina a napada sve ono što se izvodi na hrvatskom jeziku. Od početka izlaženja »Naroda«, to jest od 1884. godine, možemo bez prekida pratiti što se događa na splitskim scenama. Čitavo to razdoblje dijeli se na gostovanja Hrvatskog zemaljskog kazališta, srpskih glumačkih družina, gostovanja opera, domaće družine diletanata, te operetnih predstava s manjim brojem glumaca ili komičara.

Prvi susret Splićana sa zagrebačkim glumcima bio je 1888. godine u prostorijama »Slavjanskog napretka«, gdje su Adam Mandrović i Andrija Fijan čitali tekstove iz »Kohana i Vlaste« Franje Markovića, odigrali veliki prizor iz drugog čina »Kralja Leara« Williama Shakespearea, »Hamletovu kletvu« po sastavu Splićanina Josipa Ljubića i šaljivu igru »Između dviju stolica« nepoznatog francuskog pisca u Fijanovu prijevodu s njemačkog. Godine 1893. priredio je recitaciju zagrebački glumac Žiga Varjačić, a 1891. i 1894. godine glumac Petar Brani, član istog kazališta.³

U čitaonici »Napretka« održavane su ponekad manje priredbe sastavljene od recitacija i kraćih scenskih djela te glazbenih točaka. Tako su se u proljeće 1884. godine na jednoj takvoj priredbi čitale pjesme Petra Preradovića, 1888. godine novo glumačko društvo splitskih amatera priredilo je predstavu na kojoj su izvodili komad »Tri zadružna stališa« i šaljivu igru Koste Trifkovića »Ljubavno pismo«, 1891. godine čitao je Splićanin Josip Ljubić Dinkov svoju dramu »Posljednji kralj« u pet činova i deset slika, koja je sljedeće godine u Splitu i objavljena, a nešto kasnije i izvedena od domaće diletantske družine. Splićanin Juraj Dević nakon završene srednje škole 1893. godine odlučio je da se posveti glumi, pa je prije odlaska u Zagreb održao u prostorijama pjevačkog društva »Zvonimir« književno veče na kojem je recitirao stihove Augusta Šenoa, Petra Preradovića i Sandora Petőfija. Iste godine taj mladi glumac već igra u zagrebačkom kazalištu u dramu »Fedora« Victoriene Sardoua, a 1905. godine priredio je u prostorijama Hrvatskog sokola u Splitu »Umjetničko-deklamatorsku-iluzionističku predstavu«, ali njen program nije poznat. Za ovog glumca kasnije se više nije čulo, ili se bar nije pojavljivao u Splitu.

Godine 1893. Split konačno dobiva kazališnu zgradu pa na svečano otvorenje dolazi »Hrvatsko dramatičko društvo« iz Zagreba, iako je vlada u prvi mah zabranila da društvo sudjeluje na toj svečanosti, ali je kasnije povukla tu odluku. Izvedeno je dvadeset i sedam predstava domaćih i stranih pisaca, koje je prema izvještajima u tisku posjetilo oko trinaest tisuća gledalaca. Tih dana Splićanke su mogle kupiti u dućanu Mije Bužančića na Narodnom trgu lepeze s likovima svih glumaca koji su sudjelovali u programu proslave otvorenja kazališta.⁴

Godine 1898. predloženo je da se osnuje stalna kazališna družina, koja bi mogla gostovanjima pokriti čitavo područje Dalmacije. Vodstvo te grupe prihvatio je Drago Freudenreich, a pridružili su mu se glumci Gizela Šram, Žiga Varjačić, Franjo Horvatić, Paula Grbić, Adela Zlatarić, Hilda Konradova, Mirko Kandučar, Josip Štefanac, Ivan Kovačić, Ivan Prikrić, Andrija Geračić, Mijo Stanković i drugi, te kazališni meštar Vjekoslav Frobe. Osim u Splitu kazalište je gostovalo i u Šibeniku, ali se zbog financijskih nedaća ugasilo na samom početku. U Splitu se Freudenreichu zamjeralo da se u pojedinim tekstovima upotrebljava previše germanizama, pa je vjerojatno i to jedan od razloga što predstave nisu bile osobito posjećivane.⁵ Godine 1907. pokušalo se ponovno osnovati jedno takvo slično kazalište, koje bi pokrivalo područje Istre, Hrvatskog primorja i Dalmacije. To je bilo privatno društvo Mihajla Markovića, s manje poznatim glumcima, koje se uzdržavalo prihodima od predstava, a samo povremeno gostovali bi u njemu istaknuti zagrebački glumci, kao što je u Splitu s tom družinom gostovala Marija Ružička-Strozzi u dramama Maksima Gorkog »Na dnu«, Hermana Sudermanna »Zavičaj« i Aleksandra Dumasa sina »Dama s kamelijama«. Međutim, Splićani nisu bili zadovoljni glumcima, pa kad je u proljeće sljedeće godine Marković želio ponovno doći u Split, traži se od njega da predstave održi na svoj rizik, jer mu uprava kazališta bojeći se slabog posjeta građana ne želi dati pripomoć. U Splitu je tada Marković dao šest predstava i ipak isposlovao subvenciju od općine, a prije je gostovao u Trogiru, Sinju i Makarskoj, gdje je, čini se, s općinama bolje prošao. U to vrijeme ga je napustio i glumac Rucović, koji se pridružio splitskim diletantima, pa je Marković s njime vodio polemiku u novinama »Naše jedinstvo«.⁶

Godine 1911. opet se pojavljuje Mihajlo Marković s nekom vrsti pokrajinskog kazališta, koje je obilazilo čitavu Hrvatsku, a prozvali su ga i »Filijala dramskog kazališnog društva« u Zagrebu. Splitska općina odredila je i subvenciju za njegovo gostovanje, pa je ono stiglo početkom

1912. godine najprije u Dubrovnik a zatim u Split. Od glumaca spominju se Marković, Nikolić, Dür, Grund, Radović i Borštnik, a od glumica Stipanović, Lyanka i Hajduković. U Ogrizovićevoj »Hasanaginici« glavnu ulogu igrao je splitski diletant Strello. Iz Zagreba je došao i književnik Petar Pecija Petrović da prisustvuje izvedbi svoje drame »Duše«, a između činova sam je čitao neke manje tekstove. No unatoč tome što je Markovićeva družina nastupala s dobrim predstavama, splitska publika, čini se, nije imala afiniteta za dramu a »Naše jedinstvo« tuži se da su i ulaznice preskupe.⁷

Godine 1903. splitska kazališna uprava traži da ponovno gostuje zagrebačko dramsko kazalište, ali je Zemaljska vlada ovog puta zabranila gostovanje. Međutim, kasnije se utvrdilo da je njihov dolazak i preskup za splitsku općinu, jer se tražilo za svaku predstavu tisuću kruna subvencije. Slična je situacija bila i sljedeće godine, pa opet nije ostvareno predviđeno gostovanje. Tek početkom 1909. godine nastavlja se pregovori između Splita i Zagreba, pa je konačno odlučeno da »Dramatična družina« iz Zagreba gostuje u svibnju u Splitu i Šibeniku. Družinu je predvodio Andrija Fijan, od glumaca se spominje Josip Štefanac, Ignjat Borštnik, Arnošt Grund i Rašković, a od glumica Nina Vavra, Bogumila Vilhar, Zlata Lyanka, Barbarić i Fröbe. Najviše uspjeha imala je »Hasanaginica« Milana Ogrizovića, a za ostali program se prigovaralo da je strani i da nema domaćih djela.⁸

U kolovozu iste godine zagrebački glumci Kastelić, Pastirić i Kešelj daju u kazalištu predstavu nepoznata sadržaja u korist Društva Ćirila i Metoda, a sljedeće godine ponovno se pregovara o gostovanju, pa će u rujnu zagrebački glumci opet zaigrati na splitskoj sceni. Čak je tom prilikom splitsko »Naše jedinstvo« objavilo feljton A. G. Matoša o hrvatskom kazalištu. Glumci su prije Splita gostovali na Cetinju, a nakon toga u Šibeniku. Na toj turneji bile su glumice Marija Ružička-Strozzi, Vera Hrzić, Milica Mihičić, Zlata Merc-Lyanka, Antica Slavić, Ema Zouvan, Nina Vavra, Bogumila Vilhar i Olga Benković te glumci Andrija Fijan, Josip Anić, M. Barbarić, Ignjat Borštnik, S. pl. Bojničić, A. Gerašić, B. Rašković, F. Stipetić, Josip Štefanac, V. Velić i H. Šišman.⁹

Ponekad su i poznati zagrebački glumci rado gostovali u Splitu u predstavama »Diletantskog dramatičnog društva«, koje je splitsku kazališnu kuću gotovo stalno držalo otvorenom. Tako su 1903. godine gostovali supruzi Mila i Mišo Dimitrijević u predstavama Henrika Meilhaca i Ludovika Halévyja »Bablje ljeto«, te Stanislava Przybyszewskog »Za sre-

ćom«, a sljedeće godine ponovo su došli da sudjeluju u istim predstavama; Dimitrijević je izveo i monolog »Pijanica i pas«. Godine 1908. dogovaralo se da s diletantima nastupaju Andrija Fijan, Marija Ružička-Strozzi i Ljerka Šram, ali čini se da do tog gostovanja nije došlo. Godine 1913. u povodu 1300-godišnjice Konstantinova edikta na inicijativu don Frane Bulića napisao je Milan Ogrizović dramu »Car Solinjanin« i svečani epilog »Smrt cara Dioklecijana«. Dramu su krajem listopada izveli članovi diletantske družine, a kao Dioklecijan je gostovao poznati zagrebački glumac Hinko Nučić. Epilog je izveden na Peristilu unatoč protestu brojnih građana koji su smatrali da se time omalovažava ozbiljnost sadržaja i izvrgava ruglu uspomena na cara. No to je svakako i prva predstava u povijesti splitskog glumišta koja je održana na prirodnoj pozornici — Peristilu, što će mnogo godina kasnije postati najatraktivniji scenski prostor u gradu.

Godine 1917. pozvani su u Split na gostovanje Vera Hrzić, Hinko Nučić i Ivo Raić, ali se gostovanje ostvarilo tek na proljeće sljedeće godine, i to bez Nučića, a izvedeni su komadi Iva Vojnovića »Gospođa sa suncokretom«, Maksa Halbea »Mladost«, Artura Schützela »Anatol«, A. P. Čehova »Medvjed«, Viktora Riškova »Zmija-djevojka«, Imbre Foeldéra »Halo« i Gabrijela Drégelya »Suprug-gospođice«. Tijekom iste godine sa splitskom kazališnom grupom gostuje zagrebački glumac Josip Pavić sa suprugom, Nina Vavra i August Cilić u predstavama »Proljetno jutro« Milana Ogrizovića, »Faun« Edvarda Knoblaucha i »Žena-vrag« Karla Schönherra, a zatim krajem rujna ponovno Mila Dimitrijević, Borivoj Rašković i Josip Papić u komadima »Mrak« i »Pljusak« Petra Pecije Petrovića, »Protekcija« i »Knez od Semberije« Branislava Nušića, »Niz strminu« Srđana Tucića, »Ženidba« N. V. Gogolja i »U dolini« Angela Gimere.

Srpske glumačke družine gostovale su u Splitu od 1884. godine, kad je prvi put došlo Dramatičko društvo Đure Protića, pa sve do početka prvog svjetskog rata. To je ujedno bio i prvi put u povijesti splitskog glumišta da se čula hrvatskosrpska riječ i da su se izvodili komadi domaćih pisaca. Budući da je Protić došao u Split u kolovozu, prva predstava održala se u perivoju vile »Plevna«, a sljedeće u dvorani »Diana«, u kojoj su se tada održavale sve javne priredbe i zabave. Osim Protića novine još spominju glumca Bakalovića, te glumice Jovanović i suprugu Protića.¹⁰ Dvije godine kasnije u istoj dvorani gostuje »Glumačko narodno društvo« Fotija Iličića, a od glumaca se spominje samo Iličićeva kći

Milica.¹¹ Godine 1888. gostuje u Splitu »Narodno dramatičko društvo« Jovana Jovanovića,¹² ali zbog slabih predstava bilo je slabo posjećeno, pa je turneja prije vremena prekinuta. Sljedeće godine u Splitu ponovno gostuje Protićevo društvo, pa iako se smatra najboljim od svih ostalih društava, jednako tako je slabo posjećeno.¹³ U listopadu 1890. godine gostuje »Glumačko društvo« Milana Barbarića, a njegovi gosti su glumci zagrebačkog kazališta Žiga Varjačić i novosadski glumac Juranović.¹⁴ Njegovoj družini, koja je igrala u dvorani kavane Troccoli, prigovara se da se previše upotrebljavaju »prostonarodni izrazi«, ali se hvali zbog čistog hrvatskosrpskog jezika, bez germanizama, koji se osjećaju u predstavama zagrebačkih glumaca. Vlasti su ovo društvo optuživale da vodi srpsku propagandu, jer je Barbarić bio iz Sremskih Karlovaca. Družina je bila sastavljena od dvadesetak glumaca, a sve domaće predstave bile su popraćene pjevanjem i narodnom muzikom. Od glumaca se spominju sam Barbarić i njegova supruga Zorka, Katica Vuletić, Marković, Milovanović, Surajdžić, Kundović, Ristić, Janošević i Stanimirović. Godine 1891. ponovno u Splitu gostuje družina Jovana Jovanovića, a od glumaca se spominju Sarić, Jovanović, Varjačić, Kostreš i Rašković. Sljedeće godine dolazi glumačka družina Mihajla Lazića-Strica, a od glumaca spominju se samo Lazić i njegova supruga. Godine 1895. gostuje »Kazališno društvo« Nikole Simića, ali glumci nisu poznati, jer ih novine uopće ne spominju.¹⁷ Sljedeće godine u Splitu je ponovno Protićevo društvo, koje je imalo neprilika zbog predstave »Posljednji Zrinjski«, pa su čak vlasti zabranile đacima da prisustvuju toj predstavi, a neke od predstava domaćih pisaca, kao što je »Balkanska carica« i već spomenuti »Zrinjski« morale su za prikazivanje imati posebnu dozvolu vlade u Zadru.¹⁸

U prosincu 1897. dolazi glumačka družina Petra Čirića, koja daje predstave u kavani na obali, ali se traži da zbog dobrih predstava prijeđe u kazališnu zgradu. Od glumaca spominju se Milovanović, Gavrilović, Ilić, Janošević, Vilović, Ivanštanin i Barjaktarević, a na zabavi Hrvatskog radničkog društva ova družina je izvela kratki komad »On je gluh«.¹⁹ Godine 1899. dolazi u Split »Dramatska družina« Milivoja Stojkovića, a kao glumci spominju se samo Stojković i Bujdić. Osim što su predstave bile slabo posjećene, Stojković je morao platiti globu od petnaest forinti jer je u predstavi »Barun Trenk« razvio na pozornici hrvatsku zastavu. Novine »Jedinstvo« žale se na vlast, ali i na publiku, koja radije odlazi na loše predstave talijanskih komedijaša u kavanama nego na rodoljubne predstave u kojima se čuje domaća riječ.²⁰

Godine 1901. gostuje družina Dragutina Krsmanovića u kavani na obali, hvale se dobri glumci i kostimi, ali o samom programu ne govori se ništa. Jednako tako krajem 1903. godine gostuje »Orfeumska družina« Dimitrija Ginića i Ljubomira Micića zvanog Lale, ali ni njihov program nije poznat, samo se spominju narodni komadi s glazbom. Čini se da srpske putujuće družine sve manje dolaze u Split, pa 1904. godine gostuje opet u kavani na obali družina Bože i Mile Gavrilovića,²¹ a 1906. godine priređuju »Humorističke vesele večeri« Milan i Ljubica Marković. Na programu su narodne pjesme, imitacije i šala »Vojnička disciplina«. Iste godine u kazalištu gostuje družina Đure Protića, a novine hvale dobre glumce i kostime. Čini se da je na početku gostovanja, koje je trajalo mjesec dana, bilo nepovjerenja sa strane publike, ali su kasnije sve predstave bile pune. Od glumaca se spominju Protić i njegova supruga, Stanojević, Dimić, Filipović i Papić. Zadarski »Narodni list« napadao je na svojim stranicama Protićevo družinu, ali ih splitski novinar uporno brani. To je ujedno i posljednje splitsko gostovanje Đure Protića, koji je više od dvadeset godina sa svojom družinom²² navraćao ovamo.

Godine 1909. u novootvorenom Hrvatskom domu gostovala je družina glumice Teodorović, ali nam njezin program ni glumci nisu poznati. Iste godine gostuje u Splitu i Gavrilovićevo kazališno društvo, ali bez ikakvih drugih podataka osim obavijesti da će nakon Splita gostovati u Visu, Kaštelima i Trogiru. Godine 1913. u Hrvatskom domu gostuje družina Milivoja Stojkovića s tri predstave.²³ S ovim društvom gostovao je u Drnišu i u Visu 1910. godine poznati splitski diletant Mato Bonačić, koji je dugo godina igrao s domaćim diletantima.²⁴ U kolovozu 1913. gostovalo je opet »Dramatsko društvo« Bože Gavrilovića, u kojem se posebno spominje mladi glumac Nikola Bilić, a to je ujedno i posljednja glumačka družina iz Srbije koja je gostovala u Splitu prije prvog svjetskog rata.²⁵ Iako je zvuk materinjeg jezika privlačio na predstave tih putujućih družina, ipak one nisu imale brojnu publiku, jer su sve družine u razdoblju od malone tri desetljeća imale uvijek na programu iste predstave. Posebno su se ponavljali rodoljubni komadi hrvatskih i srpskih pisaca, što je opet smetalo austrijske vlasti i domaće talijanaše, koji su stalno napadali njihove nastupe. Zacijelo im nikako nije odgovaralo međusobno zbližavanje slavenskih naroda.²⁶

Godine 1905. u vrtu Hrvatskog sokola gostovala je grupa glumaca slovenskog kazališta iz Ljubljane, ali im nisu zabilježena imena ni pro-

gram. Prema bilješci iz »Našeg jedinstva« Slovenci su imali uspjeha kod splitske publike.

U isto vrijeme u Splitu gostuju i razne talijanske glumačke družine, najčešće u dvorani kavane Troccoli, a kasnije u talijanskom društvu »Filarmonia«, koje je imalo dvoranu s pozornicom u neorokoko slogu na Prokurativama. Tako je 1885. godine gostovala dramska trupa Pratesi,²⁷ 1890. godine glumačka družina G. Galletija i N. Borelija, ali nije poznat njihov program kao ni imena glumaca. Sljedeće godine ponovno se spominju neka gostovanja, ali novine »Narod« preporučuju da se te predstave ne posjećuju, pa nije čak poznato ni ime pojedinih družina. U vrijeme poklada 1892. godine glumac Papacena sa suprugom²⁸ i nekoliko diletanata dao je neke predstave, a u isto vrijeme gostuje i društvo »Varietè« Vitoria Nippija, a daju se uglavnom kraći muzički i šaljivi komadi. U proljeće iste godine grupa mladih ljudi talijanske manjine u Splitu priredila je nekoliko predstava u kavani Troccoli, a u kolovozu te godine ponovno dolazi jedna talijanska družina, ali nije poznat ni njen naziv ni program koji su izvodili. U dvorani »Filarmonia« 1899. godine gostuje talijanska dramska družina Perzaglia-Bozzo, koja je prije Splita gostovala u Zadru, ali su prema pisanju novina predstave bile slabo posjećene. Sljedeće godine gostuje u kavani na novoj obali družina Luigija Gardinija, koja daje razne manje komade, a u jesen iste godine u kazalištu je gostovala grupa njemačkih i austrijskih glumaca s tri predstave, no ne zna se koje. Iste godine kazališna uprava pregovarala je s tada poznatim talijanskim glumcem Ermeteom Novellijem, ali je to gostovanje ostvareno tek u proljeće 1901. godine, i to ne samo u Splitu već i u Dubrovniku. Koliko god je Novelli bio dobar glumac, njegova trupa bila je slabe vrijednosti pa je razočarala splitsku publiku, to više što je bio tiskan i posebni letak na talijanskom i hrvatskom jeziku kojim se tražio posebni prilog za glavnoga glumca.²⁹ Godine 1903. gostovalo je u Splitu i Dubrovniku »Urania kazalište«, koje je vodio Somogy, a krajem te godine talijanska družina Corazza najprije u »Filarmoniji«, a zatim zbog zanimanja publike u kazalištu, što je uprava obrazložila činjenicom da nije bitno kojim se jezikom govori već kakva je vrijednost predstava.³⁰ Krajem 1904. godine dolazi ponovno jedna talijanska družina, koja će igrati ciklus D'Annunzijeve drama,³¹ a 1905. godine dvije trupe, i to »Dramatično društvo Bianca Monrosa« pod ravnanjem A. Pezzaglija, koje ima na programu najnovije komade talijanskih pisaca, ali ne spominje se koje, te društvo »Zazà«, koje se posebno preporuča »radi jezika i opće naobra-

zbe«.³² Sljedeće godine došlo je iz Trsta društvo »Jeruzolim«, koje je davalo predstave iz Svetog pisma, ali se prigovaralo da su vrlo loši i da imaju neodgovarajuće kostime. Godine 1906. ponovno se pregovaralo s Novellijem, ali ovog puta nije došao, a 1909. godine u »Filarmoniji« gostuje družina Capelli, te u kazalištu talijansko dramsko društvo Gemma Caimi, za koje kritičar piše da je dobra družina s dobrom scenerijom i garderobom.³³ Potkraj iste godine gostuje u »Filarmoniji« dramska družina Alfreda de Sanctisa. U proljeće sljedeće godine u »Filarmoniji« je društvo Italije Vitaliani,³⁴ a u kazalištu družina Rodolfi-Nepoti,⁵³ koja će izvesti šest predstava. Malo zatim u »Filarmoniji« ponovno gostuje družina Corazza-Brizzi,³⁶ a 1912. godine u istoj dvorani mletačka družina V. Brati,³⁷ dok je kazališna uprava prihvatila dramsku trupu Fournier s dvije predstave nepoznata naziva. U jesen 1913. godine na putu iz Trsta u Aleksandriju zaustavlja se u Splitu dramsko društvo »Grand Guignol« pod ravnanjem glumaca Saitana i Starace, koje je dalo u kazalištu »kratke i krvave i strašne drame i sarkastične komedije«,³⁸ a malo zatim dolazi i »Comica compagna delle Maschere« većinom s komedijama Carla Goldonija,³⁹ te grupa Dantea Cappelija.⁴⁰ U ljetu 1914. u kazalištu gostuje grupa A. Grunda s programom šaljivih skečeva, a sljedeće godine na Prokurativama gostuje dramska družina »Carlo Goldoni e corale«, ali njene predstave nisu poznate.

Uz talijansku čitaonicu »Gabinetto di lettura«, koja je posjedovala spomenutu dvoranu, osnovano je već navedeno amatersko dramsko društvo pod nazivom »Filarmonico-dramatica«, koje je davalo i svoje predstave na talijanskom jeziku. To je društvo raspušteno 1918. godine.

Koliko su bile vrijedne te talijanske družine, nije poznato, jer se kritika u hrvatskim novinama nije na njih mnogo osvrkala, a talijanski list »Il Dalmata« pretjerano ih je hvalio, tako da je o njima teško bilo što reći. Jednako tako nije spomenuto nijedno glumačko ime, a samo ponekad spominje se naslov djela koje su igrali, pa je teško odrediti i njihovu književnu vrijednost.

No, po svemu sudeći Splitsani su najviše cijenili operu, posebno talijanski »belkanto«, pa se Split svake godine bori da dobije neko operско gostovanje. To su najčešće manje družine iz Italije koje su do izgradnje nove kazališne zgrade priređivale predstave u kavani Troccoli.⁴¹ Kolika je bila njihova vrijednost, lako je ocijeniti kad se uz soliste zbor sastojao od samo tri člana, a orkestru je obično morala priteći u pomoć domaća narodna glazba. Tek u novoj zgradi Splitsanima je omogućeno da prvi

put u svom gradu čuju i veće operne družine, pa je tako 1894. godine u Splitu gostovala Češka opera pod ravnanjem Ladislava Hmelenskog, koja je imala sedamdeset članova. Najveći uspjeh postigla je Smetanina opera »Prodana nevjesta«, jer je prvi put u povijesti splitskoga glumišta pjevana na hrvatskom jeziku, u prijevodu Augusta Šenoe, što je publika primila s velikim oduševljenjem. Orkestar je popunjen splitskim muzičarima, spominje se poznata plesačica Grimaldi te pjevačice Božena Dudova, Ana Zelenkova, Marija Jungmann, Karla Fürstova i primadona Polaček, a od muških bariton Kroupa, tenor Jelinek, Jaromir Neumann, Josip Maly, Adolf Gabrijel i Vjekoslav Horvat; dirigent je bio H. Benišek, koji je u »Caffè del Porto« održao i večernji koncert s češkim muzičarima.⁴²

U proljetnoj sezoni 1895. godine gostuje talijanska operna družina iz Milana, od pjevača se spominje primadona M. Preger, tenori Valenti i Piccioli, bariton Guarini, sopran Capelli; posebno je u gradu prihvaćena Splićanka Giusepina Cesareo Antunova, koja je pjevala Margaretu u »Faustu« i Eleonoru u »Moći sudbine«, a poznata je pjevačica u Italiji. Dirigent je bio Girolamo Vellani a orkestar je opet bio popunjen domaćim muzičarima, koje je vodio kapelnik Vjekoslav Ružić. Povodom tog prvog gostovanja talijanske opere u hrvatskom kazalištu razvila se polemika oko toga da su talijanaši osvojili zgradu, jer je u njemu pjevala talijanska družina. Međutim, »Jedinstvo« se brani da Hrvati cijene sve što je dobro, pa da nemaju ništa protiv gostovanja talijanskih družina. U jesenskoj sezoni opet dolazi talijanska opera, ali prema novinskim vijestima čini se da je slaba; ipak se pozivaju građani da posjećuju kazalište, jer je rizik oko gostovanja preuzeo Josip Karaman, a opera iziskuje velike troškove. Od pjevača spominje se samo primadona Ratti.⁴³

U proljeće 1896. ponovo dolazi češka opera iz Brna pod ravnanjem I. Pišteka, u programu sudjeluje sedamdeset članova, a izvest će se dvadesetak opera. Pjevači se posebno ne spominju, samo je istaknut dirigent E. Engelberth i voditeljica baleta Janovska-Friesova. Posebno oduševljenje izazvala je praižvedba nove opere Blagoja Bersa »Cvijeta«, čiji je sadržaj napisan po pjesmi Dubrovčanina Meda Pucića.⁴⁴

Godinu dana kasnije u Splitu je opet talijanska operna družina pod vodstvom Landija. Od pjevača se spominju primadone Poljakinja Palmy i Zilli, dirigent G. A. Siragusa i plesačica M. Vila, dok su svi ostali pjevači vrlo loši. Na posljednjoj predstavi, »Aidi«, došlo je do sukoba

između Hrvata i talijanaša, jer su ovi izazivali i izvikivali parole na talijanskom jeziku.⁴⁵ Tijekom 1898. godine kazališna uprava pokušala je dovesti zagrebačku operu, ali su traženi toliko visoki honorari da se gostovanje moralo odbiti. Stoga je u travnju pozvana jedna operna družina iz Plzena pod vodstvom Vendelina Budila. Od pjevača se spominju ženski glasovi Kürz i Ptah, bas Pivonka, tenor Hlavaček te dirigent Kott, ali kritika prigovara da je orkestar premalen. Čini se da je ova družina bila slaba, ali zbog toga što je to ipak bila slavenska družina, nisu je napadali preko novina, kao što bi se događalo kad bi došla koja slaba operna družina iz Italije.⁴⁶

U studenom sljedeće godine na prolazu za Dubrovnik gostuje samo s tri predstave talijanska operna družina s dirigentom Perigozzom, koji je otprije bio poznat Splićanima kao dirigent pjevačkog društva »Zvonimir«. Novinar ističe sopran Palmiru Bianchi i napada publiku što je zviždala tenoru, a osim toga tom prilikom se uopće zamjera talijanskim opernim družinama da pjevaju samo svoje opere, a nijednu slavensku.⁴⁷ U proljeće 1900. godine dolazi ponovno talijansko operno društvo impresarija Stehlea s već spomenutim dirigentom Perigozzom. Čini se da je i to slaba družina, jer su na početku pjevači bili više puta izviždani, no na kraju, prema kritici, Splićani su opet bili zadovoljni gostovanjem, samo se zamjeralo da je scenarij slab. Od pjevača ističe se primadona Lice Fornen te ženski glasovi Clasenti i Tavela, a od muških tenor Carlo Caffetto, bas Licza, De Franceschi iz Dalmacije i Tomisani.⁴⁸ Krajem godine ponovno dolazi neko talijansko društvo, ali su vijesti o njemu vrlo šture. Poznata je samo jedna predstava, i to »Seviljski brijač«, ali i napad književnika Ante Tresića Pavičića zbog toga što kazališna uprava poziva samo loša talijanska društva.

Godine 1901. konačno dolazi na gostovanje zagrebačka opera, a u dogovoru s intendantom Hreljanovićem angažirane su plesačice iz Milana.⁴⁹ Zagrepčani su došli s trupom od devedeset i šest članova, od kojih je bilo šesnaest solista, trideset članova zbora i trideset i šest članova orkestra. Dirigent je bio Srećko Albini, od ženskih glasova spominju se Raputin, Freudenreich, Alloro i Pleschner, a od muških Grund, Kodulin, Freche, Prejac, Lešić, Beniško, Kirin, Polak i Burian. Koliki je odjek tog gostovanja bio uopće u Dalmaciji, vidi se i po tome što je na predstavu »Porina« posebnim parobrodom došla publika iz Zadra.⁵⁰

Godine 1904. pregovaralo se o gostovanju s operom iz Barija, koja je trebala izvesti dvadeset i pet predstava s već uobičajenim operama Ver-

dija i Puccinija, ali do tog gostovanja nije došlo zbog previsokih cijena. Tijekom godine pregovaralo se s operom iz Rijeke, koju je vodio Mitrović, općina je obećala da će za tu priliku povisiti dotaciju, ali je i to gostovanje propalo. U veljači te godine pojavilo se u Splitu talijansko kazališno društvo »Città di Trento«, koje je izvelo više komičnih opera i opereta nepoznata sadržaja, ali je bilo toliko loše, da se prigovaralo upravi što takve trupe uopće prima u kazalište. Krajem listopada dolazi talijansko društvo Riva, ali loše i sa slabim zborom, koji je čak naknadno popunjavao, a od pjevača se spominju primadona Aleksandrović, bariton Constantino i Carnevali te tenor A. Amadei; na programu su samo četiri opere: »Traviata«, »Lucia de Lamermour«, »Tosca« i »Seviljski brijač«. No ta trupa bila je toliko loša da je publika sve manje i manje dolazila u kazalište, a osim toga po gradu su razaslana anonimna pisma u kojima se savjetuje da se ne posjećuje opera »Tosca« zbog toga što na pozornicu dolazi i svećenik, što je protiv crkvenog morala.

Početak 1905. godine ponovno se pregovara, a impresario Maly ponudio je ponovno opernu družinu iz Brna s operama slavenskih i talijanskih kompozitora, ali nije poznato zbog čega do tog gostovanja nije došlo. U listopadu je u Splitu opet talijanska operna družina s impresarijem Ruotolom, sada iz Milana, pa se novine »Jedinstvo« ograđuju od tog gostovanja, s tim da neće donositi kritike već samo kratke obavijesti. No već od samog početka predstave su loše krenule, loš je zbor, scenarij, kostimi stari, pa ni solisti nisu dobri, a posebno se napada tenor Pavletić, koji je morao napustiti Split jer je publika stalno zviždala i negodovala. Čak se prigovaralo što se daje dobra dotacija a dovode se tako loše družine. Bolje bi bilo, kaže se u dnevnom tisku, da se dovede svake godine dobro dramsko društvo, a opera rjeđe, ali da bude dobra, jer nije potrebno svake godine upriličiti jedno ili čak dva gostovanja loših opernih društava. Jedino je pohvaljena primadona Adela Rizzi, tenor Tegonini bio je nešto slabiji, a mjesto Pavletića došao je novi tenor Lomoro, pa je publika nešto više posjećivala predstave. Od pjevača još se spominje Nelma Mabel i tenor Barbaini. No na kraju gostovanja novinar se narugao splitskoj publici koja je nakon posljednje predstave priredila ovacije tako lošem opernom društvu. Tom prilikom napisao je i književnik Srđan Tucić, koji se tih dana slučajno našao u Splitu, žučljiv članak o gostovanjima talijanskih opernih družina općenito, gdje nije napao samo njihove loše predstave nego i splitsku publiku, koja nema

nikakvih kriterija i ukusa, pa se pita zašto se uopće za takav program daju dotacije.⁵¹

U siječnju 1906. godine spominje se opet neka talijanska operna družina, koja navodno s uspjehom gostuje u Šibeniku, a u Splitu bi se trebala predstaviti s dvanaest predstava. No čini se da do tog gostovanja nije došlo, jer se više niti ne spominje. U svibnju je gostovalo »Liliputsko društvo«, koji vodi neki Guerra, a prije toga je gostovalo u Zadru. U tom su društvu okupljena djeca bez roditelja, a uvježbana su da pjevaju pojedine opere, pa su gostovala sa »Seviljskim brijačem« i »Crispino e la Comare«. Publika, željna senzacija, napunila je kazalište, bez obzira na kvalitetu, a vođa trupe imao je od toga zacijelo koristi. Tijekom ljeta na proputovanju iz Dubrovnika za Trst zaustavili su se u Splitu članovi ruske opere iz Petrograda i to tenor Safonov i bas Serebjakov. Oni su održali dva koncerta s arijama iz opera Glinke, Dragomirskog i Čajkovskog. U jesen su se Splitsani opet uzбудili, jer je dolazila nova talijanska družina iz Milana. Razvija se velika polemika, napada kazališna uprava, ali se predstave ipak održavaju. Ista je situacija u Zadru, Šibeniku i Dubrovniku, a nastavlja se i polemika sa Srđanom Tucićem. Ova družina ima četrdeset i šest članova orkestra i trideset i pet članova zbora, dirigent je Gaetano Cimini, a naknadno je stigla i nova inscenacija, pa prema kritici ova trupa ispada najbolja. Od pjevača se spominju primadone Vacari, Micucci, Aida Ballio i Marija Bodini, bas Vito Damasco, bariton Bossi i Hedizer, a publiku je posebno oduševilo to što je gostovao mladi pjevač Splitsanin Noe Matošić, koji je u to vrijeme već pjevao u zagrebačkoj operi.⁵²

U jesen sljedeće godine gostuje talijanska operna družina A. Sigismonda i P. Mincittija. Opet se napada slaba družina s još slabijom opremom, što je bio jedan od glavnih nedostataka putujućih družina; kazališta nisu imala svoje kulise i potrebne rekvizite. Od pjevača spominje se tenor Nemi, soprani Gruner i Bašić, ali publika je ostala hladna jer je čitava družina bila slaba. Mnogo se prigovaralo i zbog visoke cijene ulaznica.⁵³ U studenom 1908. godine dolazi Splitsanima već poznata družina pod vodstvom Ruottola s tenorom Umbertom Piccini, baritonom Scifonijem, sopranima De Angelis i V. Capuano, te dirigentom Bossijem.⁵⁴

U veljači 1909. godine gostuje u Dubrovniku prvi put operna družina iz Osijeka, a u travnju osječka dramska družina, ali nije poznato zašto ove družine nisu došle u Split, iako je to splitska publika živo željela. Sljedeće godine u veljači najavljeno je toliko željeno gostovanje iz Za-

greba, koje je konačno i ostvareno pa je proljetna sezona otvorena operom Ivana Zajca »Nikola Šubić Zrinjski«. Od pjevača spominju se Irma Polak, Milena pl. Sugh, Fanika Haimann, Reiss, Marko Vušković, Tošo Lesić, Arnošt Grund, Stanislav Jastrzebsky, tenor Cammarota, a od dirigenata Andro Mitrović, Milan Zuna i Srećko Albini, koji je dirigirao svoju operetu »Barun Trenk«. Posebno je istaknuta dobra garderoba i scenografija, koja je za operu »Aida« izrađena baš za splitsku scenu. Intendant Vladimir Treščec ugovorio je nakon Splita gostovanje opere u Šibeniku, Zadru, Sarajevu, Dubrovniku i Cetinju.⁵⁵

Godine 1911. zagrebačka opera ponovno ide na turneju, ali ovog puta najprije u Sarajevo i Dubrovnik, da bi se u Splitu pojavila u mjesecu svibnju, a zatim je prosljedila za Šibenik. Sezona je otvorena operom »Oganj« Blagoja Berse, a od pjevača se spominju Maja Ružička-Strozzi, Mercedes Valenti, Mira Korošec, tenor Stanislav Jastrzebsky, Marko Vušković i bas Kaulfus. Posebni uspjeh doživjela je izvedba opere »Povratak« Splićanina Josipa Hatzea, koji je i dirigirao izvedbom.⁵⁶

U listopadu iste godine gostovala je talijanska operna družina Artura Bovija, ali se spominje izvedba samo jedne opere i to »Tajnog braka« Dominika Cimarose.

Godine 1912. ponovno se pregovara sa zagrebačkom operom, ali se traži prevelika subvencija. Za dvanaest predstava trebalo bi osigurati šesnaest tisuća kruna, od čega bi polovicu osigurao Zemaljski sabor a polovicu splitska općina. Međutim kazališna uprava u Splitu traži da se za ova sredstva održi barem osamnaest predstava, s tim da se skinu s programa »Zrinjski« i »Oče naš«, dvije opere Ivana Zajca koje su dosada stalno pjevane na svim zagrebačkim gostovanjima. Dogovoreno je da sezona počne operom Lea Delibesa »Lakmé«, ali je Zemaljska vlada u posljednjem trenutku zabranila gostovanje, a zabrana je važila čitavu godinu. U lipnju se spominje gostovanje jedne talijanske operne družine, koja će održati sedam predstava, ali potanjih podataka o tim predstavama nema, a nisu poznati ni pjevači. Jedino je poznato da je ova družina prije Splita gostovala u Trstu u kazalištu »Fenice«.

Godine 1913. dolazi na gostovanje Hrvatsko narodno kazalište iz Osijeka, koje je prije toga gostovalo u Opatiji. Ono će od 23. do 30. travnja prirediti sedam predstava, a osma je iz nepoznatih razloga bila zabranjena. Nakon Splita Osječani su gostovali u šibenskom kazalištu. Splićani su bili zadovoljni pjevačima Mošinskom, Aschenbrenerovom,

Hrojičkom i Grossovom, M. Mitrovićem, Umternogerom, Majhenićem, Stojkovićem i Milovanovićem, te dirigentom Paulsenom.⁵⁷

Početkom svibnja dolazi opet zagrebačka opera s dirigentima Srećkom Albinijem i Milanom Sachsom, zborom od trideset i dva pjevača, orkestrom od četrdeset glazbenika i pjevačima Ankom Horvat, Mirom Korošec, Majom Strozzi, Mercedes Valenti, Stankom Jastrezebskim, Markom Vuškovićem, Rudolfom Kaulfusom, Zvonimirom Strmecom, Tošom Lesićem, Micikom Žličar, Tadeusom Lowczynskim i Janom Qurednikom. Kao dirigent gostovao je i Milan Zuna, zborovođa splitskog pjevačkog društva »Zvonimir«, te mladi tenor Omišanin Ivo Skrivanić, kojemu je to bio prvi nastup u Splitu, a pjevao je u operi »La Bohème«.⁵⁸

Početkom 1914. godine splitska općina zatražila je od spomenutog dirigenta Zune da izvidi mogućnost otvaranja stalne opere u Splitu. Subvencija za stalnu operu iznosila bi oko tristo tisuća kruna, svota koju Split, tada malen grad, nije mogao izdvojiti, pa je stoga i dalje bio okrenut prema gostovanjima. U proljeće iste godine ponovno gostuje osječko kazalište s dvadeset i šest predstava; prije Splita bilo je u Dubrovniku, a zatim ide u Šibenik. Upravitelj opere bio je Andro Mitrović, kao dirigent spominje se Vanjek, a od pjevača Ivo Skrivanić Lovčinski, Konstantinović, Kalnicki, Makušinska, Buckovski, sopran Aschenbrener, Gross, Prylilova, Bokšek, Majhunić, Milovanović, Leticia i komičar Vuković. Kao gosti sudjelovali su Splićani: sopran Cvijeta Cindro i tenor Noe Matošić.⁵⁹ To je ujedno i posljednje opersko gostovanje pred prvi svjetski rat, a tijekom rata vrlo aktivno pjevačko društvo »Zvonimir« nadoknađivalo je nedostatak muzičkog života u gradu svojim koncertima. Godine 1915. uvježbalo je ono komičnu operu »U zdencu« Vilema Blodeka, a pjevali su domaći amateri J. Strello, I. Baldasar, O. Petrošić i T. Zavoreo.

Uz opere više su se puta pojavljivale i družine koje su izvodile samo operete, a bile su više ili manje sumnjive vrijednosti. Prvo takvo gostovanje spominje se 1888. godine u tada jedinog dvorani za scenske priredbe, zvanog »Diana«, ali nije poznat program. Godine 1892. u dvorani kavane Troccoli gostuje operetno društvo Odoarda Franzinija, koji ima zbor od dvadeset pjevača, i to dvanaest ženskih i osam muških glasova, dirigent je Paolo Balsimelli, orkestar je nadopunila splitska Narodna glazba, a solisti su Giuseppina Franzini, G. Balsimelli, Giulia Pavesi, G. de Grazy, Luigia Dantille, A. della Ville, Clelia Rossi, Armando Felisati, Guglielmo Noselli, G. Valorato, Carlo Moruzzi, Antonio Vernati,

Ettore Gordini i Carlo Brazzi. Ovo je društvo prije Splita gostovalo s uspjehom u Zadru, a posebno se ističu dobri kostimi pjevača.⁶⁰

Godine 1897. u kavani na Novoj obali gostovalo je operetno društvo Avogardi, a sljedeće godine društvo Corbetta, ali program tih družina nije poznat. O njima su donesene samo kratke bilješke. Tek 1909. godine dolazi ponovno jedna operetna družina pod upravom Talijana Lombardija, a dirigent je Josip Lansì. Iako se novinar žalio na »lascivne sadržaje« pojedinih opereta, publika je punila kazalište, ali je ipak skinuta s programa opereta »Vesela udovica« Franza Lehara.⁶¹ U jesen 1912. godine najavile su svoje gostovanje čak dvije operetne družine; jedna od njih je već poznata družina Lombardi, koja dolazi s gostovanja u Zadru. Iako u Splitu nisu posebno oduševljeni gostovanjem opere — voljeli bi bili operu — prihvaćali su ono što im se u tom času jedino pružalo. Ponavljaju se malone uvijek iste opere, međutim družina je barem dobro opremljena kostimima i kulisama. Od solista spominju se Pozzi, C. de Claire, Valori, Angeletti i Bertini. Nekad je ovo društvo bilo dobro, ali ovog puta je slabim predstavama potpuno razočaralo publiku.⁶²

Posebno mjesto u splitskom kazališnom životu zauzimaju domaći diletanti, koji se najprije okupljaju oko pjevačkog društva »Zvonimir« i »Slavjanskog napretka«, a 1892. godine osnivaju i prvo diletantsko hrvatsko kazališno društvo. Ispočetka nastupaju s jednočinkama i manjim farsama⁶³ te recitacijama, a potkraj stoljeća postaju stalna družina, koja je na programu imala predstave kao i mnoge tadašnje profesionalne družine i stalna kazališta. To je društvo radilo sve do kraja prvog svjetskog rata i zapravo jedino održavalo kontinuitet scenskog života u gradu.⁶⁴

Prva poznata predstava splitskih diletanata, koji su djelovali u okviru društva »Slavjanski napredak«, održana je u travnju 1888. godine, a izvedene su jednočinke »Tri zadružna stališa« i farsa »Ljubavno pismo« Koste Trifkovića. Tek nakon osnivanja stalnog društva 1892. godine predstave će se odvijati češće, u početku u dvorani kavane Troccoli, a nakon dovršenja nove zgrade 1893. godine diletantske predstave održavaju se stalno u kazalištu. Godine 1897. promijenili su naziv u »Dramatično-diletantski klub«, pa su iste godine priredili u novim prostorijama društva »Zvonimir«, čiju su pozornicu oslikali slikar Emanuel Vidović i Virgil Meneghello-Dinčić, predstavu s dvije kraće komedije. Sljedeće

godine diletanti priređuju predstavu u korist Sinja, koji je stradao od potresa.

Društvo se borilo s raznim nedaćama, prvenstveno nedostatkom materijalnih sredstava, bilo je često i meta napada talijanaša, posebno njihova lista »Il Dalmata«, ali volja za rad i entuzijazam prelazili su preko svih zapreka. Već 1900. godine ponovno mijenjaju naziv, pa se sad nazivaju »Hrvatsko kazališno društvo«. Te godine iz nepoznatog razloga davali su predstave u kinu Eden, a kao glumci spominju se Irma Plazibat, M. Ružičić, Antica Zavoreo, M. Mangili i Mila Pjerotić te Mato Bonačić, Tošo Sotirović, P. Matošić, E. Ljubetić i L. Mrkonjić. Više se puta obraćaju svojim sugrađanima da ih pomognu pojedinih predstava. Godine 1901. predlagalo se da se ovo društvo pretvori u stalno, kako bi se moglo spremati više predstava i osigurati stalno otvorena kazališna kuća; osim već spomenutih glumaca dolaze i novi: Marija Maričić te scenograf P. Tijardović. U studenom te godine diletanti pripremaju proslavu 400-godišnjice rođenja pjesnika Marka Marulića, pa su Milan Begović, Gajo Bulat i Vinko Lozovina napisali za tu prigodu skazanje »Marulić«, koje se završavalo živom slikom, a prema pisanju novina izvedeno je s uspjehom. Inače su diletanti osim redovitih predstava davali u nedjelju poslijepodne pučke predstave uza snižene cijene, kako bi privukli u kazalište šire građanstvo.

Godine 1903. izveli su dramu Splitskog Josipa Ljubića »Smrt Petra Svačića«, pa je tom prilikom društvo dobilo pomoć od općine, tako da su se mogli izraditi novi kostimi i scenografija, koja je ostavila izvanredan dojam na posjetioce. Tom prilikom izvedena je i kompozicija Josipa Hatzea na stihove Milana Begovića »Popališe nam gradove, zgaziše nam zastave«. Diletanti su najradije izvodili djela domaćih pisaca, ali su više puta morali od pokrajinske vlade u Zadru čekati odobrenje za izvedbu pojedinih komada. Tako iste godine nisu dobili dozvolu za izvođenje drame Viktora Cara Emina »Zimsko sunce«, a odobrenje je došlo tek sljedeće godine. U mjesecu lipnju u dvjema diletantskim predstavama gostovali su poznati glumci iz Zagreba Mila i Mišo Dimitrijević, a u rujnu su diletanti odigrali prikaz »Luka Botić«, koji je napisao književnik Božo Lovrić u povodu 40-godišnjice smrti ovog istaknutog splitskog pjesnika. Za sezonu 1903—1904. pripremili su trinaest raznih scenskih djela, od toga tri domaćih pisaca ako dobiju dozvolu od vlade iz Zadra. U pojedinim predstavama gdje je to bilo potrebno sudjelovala je i split-

ska Narodna glazba, a domaći glazbenici komponirali bi kad je bilo potrebno i prigodnu glazbu. Splitski diletanti toliko su bili zaneseni glumom da se čak predlaže da se pošalju neko vrijeme u Zagreb da vide kako se radi u jednoj stalnoj kazališnoj kući, da bi stekli što više iskustva za dalji rad. Tim splitskim zanesenjacima, koji su godinama radili bez ikakve materijalne koristi, povjerio je Stjepan Miletić praiizvedbu svoje drame »Pribina« ako vlada u Zadru izda dozvolu za izvedbu, a u Splitu je prikazana i drama »Evica Gupčeva« Marije Jurić Zagorke, koja je bila zabranjena u Zagrebu. Tom prilikom ova poznata novinarka i književnica napisala je i posebni članak o njihovom radu u zagrebačkom dnevniku »Obzor«. ⁶⁵

Godine 1904. diletanti odlaze s dramom »Evica Gupčeva« na gostovanje u Dubrovnik, a iste godine ponovno s njima gostuje bračni par Dimitrijević u Splitu i Sinju. Diletanti su ponovno na gostovanju u Sinju 1905. godine pa se tom prilikom zahvaljuju preko novina tamburaškom i sokolskom društvu koji su im bili od pomoći.

Godine 1905. kao režiser gostuje književnik Srđan Tucić u drami »Moć tmine« od L. N. Tolstoja. Svih tih godina diletanti se i dalje bore s novčanim nedaćama, a Matošić, tadašnji predsjednik društva, obvezao se da će namiriti novčani manjak pojedinih predstava kako bi se rad mogao nesmetano odvijati. Tek 1906. godine ponovno se pokreće osnivanje stalnog kazališta, pa se čak predlaže da intendant bude Srđan Tucić.

Među diletantima posebno se ističe talentirani Mato Bonačić, koji je želio postati i stalni glumac, pa se spremao da 1907. godine ode na rad u zagrebačko kazalište, ali mu to nije uspjelo. Tek 1915. godine dobio je stalno zaposlenje u osječkom kazalištu, ali se nije dugo zadržao, jer ga tijekom rata ponovno susrećemo u Splitu, gdje i dalje igra s diletantima, a i režira predstave. Godine 1917. odlazi ponovno iz Splita i to na mjesto redatelja kazališta u Varaždinu.

Godine 1907. za predstavu Branislava Nušića »Put oko sveta« izrađene su kulise i rekviziti u kazališnoj radionici u Zagrebu, pa je tako u Split stigla lađa Mongolija, pacifička željeznica i slon u prirodnoj veličini, a autor im je bio kazališni slikar Emanuel Trnka. Iste godine pokušava se onemogućiti rad diletantima jer jedna grupa želi osnovati »Pokrajinsku kazališnu družinu« pod vodstvom glumca Milana Markovića, koja bi gostovanjima pokrila područje Dalmacije, Istre i Hrvatskog primorja. Onemogućavanje je pokušano zbog toga što se Marković plašio

da bi splitska općina davala godišnju subvenciju radije diletantima nego njegovoj družini. Godine 1908. diletantima se pridružio glumac Rucović iz Markovićeve družine, u jesen su s njima gostovali zagrebački glumci Maja Ružička-Strozzi, Ljerka Šram i Andrija Fijan, a u povodu otvorenja Prve dalmatinske umjetničke izložbe u Hrvatskome domu izveli su dramu »Truli dom« Srđana Tucića, dok je u pauzi svirao orkestar Narodne glazbe. Iste godine pridružili su se i proslavi 25-godišnjice Vatrogasnog društva predstavom »Charleyeve tetke«, a Milan Begović odlazi u Hamburg da studira režiju, kako bi nakon povratka mogao raditi s diletantima. Sljedeće godine priređuju predstavu za postradale od potresa u Italiji. U proljeće te godine potaknuti legendom o poljičkoj junakinji Mili Gojsalić napisali su N. Andrijašević i S. Perišić dramu, koju su najprije čitali zajednički u foajeu kazališta, a potom ju je diletantska družina uvrstila u svoj program. Tom prigodom narodno kolo u jednoj sceni uglazbio je Josip Hatze. Nakon izvedbe drame nastala je žučljiva polemika između kritičara koji ju je ocijenio kao osrednje književno ostvarenje i autora, koji su se toj kritici žestoko oprli, te su čak izdali i posebni letak protiv novina »Jedinstvo«. Iste godine izvedena je i predstava »Barun Franjo Trenk« Josipa Eugena Tomića. Kostimi su za tu priliku izrađeni po uzoru na one iz zagrebačkog kazališta, a kolo je izvelo pjevačko društvo »Zvonimir«, opet po glazbi Josipa Hatzea.

Godine 1910. diletanti su gostovali u Šibeniku i u Sinju sa dramom »Evica Gupčeva«, 1911. godine u Trogiru s predstavom »Nepoštenjaci« i »Nely Rozier«, a u isto vrijeme u Splitu se nastanjuje češka glumica Silva Hrazdirova, pa se i ona priključuje diletantima. Još se te godine ističe novo postavljanje predstave »Graničari«, u kojoj je sudjelovalo četrdeset glumaca u novoj narodnoj odjeći. ⁶⁶ Diletanti su imali ponekad i neprilika djelujući u malograđanskoj sredini, koja im je zamjerala zbog tobožnjeg nemoralna i lascivnosti u pojedinim komadima, a posebno je malograđane smetalo što su se žene, kad je to uloga zahtijevala, oblačile u mušku odjeću.

Godine 1912. izvedena je drama »Pučina« Branislava Nušića, u korist crnogorskog Crvenog križa, a sljedeće godine nastanila se stalno u Splitu bivša članica zagrebačkog kazališta Ljubica Drachsler-Car, pa se i ona pridružila diletantima. U listopadu je održana već spomenuta proslava 1300-godišnjice Milanskog edikta, pa su i diletanti dali svoj prilog, a u studenom 1914. godine pridružuju se akcijama u korist Crvenog križa s nekoliko odigranih predstava. Tijekom rata, kad je bilo potpuno one-

mogućeno da se sa strane oživi muzičko-scenski život u gradu, diletanti su jedini koji zdušno rade i tijekom sezone drže kazališnu kuću stalno otvorenom. Nižu se predstave za predstavom, sad većinom u dobrotvorne svrhe, a od općine se traži samo skromna pomoć za nabavljanje najnužnijih rekvizita.

Godine 1915. su uz pomoć pjevačkog zbora »Zvonimir« izveli čak i Blodekovu operu »U zdcencu«, a arije su pjevali J. Strello, I. Baldasar, Olga Petrošić i Tonka Zavoreo. U svibnju 1916. godine izveli su igrokaze »Naša djeca« i »Majčin imendan« uz pomoć učenika splitske škole, a u lipnju »Graničare« pod pokroviteljstvom grofa Attemsa za fond ratne siročadi i invalida. Sljedeće godine pozvani su na gostovanje s diletantima zagrebački glumci Vera Hrzić, Mila Dimitrijević, Ivo Raić i Hinko Nučić, koji se nije odazvao, a na premijeru drame »Mrak« pozvan je autor Petar Pecija Petrović. Te godine razišlo se »Hrvatsko kazališno društvo« iz nepoznatih razloga, pa su se neki diletanti okupili u novo društvo pod nazivom »Mjesna skupina diletanata« u sastavu pjevačkog društva »Zvonimir«, koja je u svibnju priredila dramsko veče s tri manja komada. Od glumaca se spominju: Lunazzi, Roje, Strello, Zavoreo i Bonačić. U međuvremenu je osnovan odbor za osnutak stalnog kazališta, koji je u listopadu pozvao diletante da se ponovno okupe u kazalištu kako bi pripremili predstavu »Ekvinocij« u čast 60-godišnjice rođenja književnika Iva Vojnovića. Svi su se diletanti odazvali, predstava je dobila nove inscenacije, koje je izradio Osip Gorki, a dirigent »Zvonimira« maestro Hrazdira napisao je glazbu za »Intermezzo«, koji je za tu prigodu uvijek-bao sa svojim zborom.

Godine 1918. ta ista grupa priredila je tri aktovke kapetana Franje Allmedera u korist fonda invalida, u ožujku je uvijekbala prigodnu igru »Slava pjesniku« u povodu svečane proslave 100-godišnjice rođenja pjesnika Petra Preradovića,⁶⁷ u svibnju je dramom Viktora Riškova »Zmija-djevojka« proslavila 25-godišnjicu dovršenja kazališne zgrade, a u srpnju su s diletantima gostovali zagrebački glumci Josip Pavić sa suprugom, Nina Vavra, August Cilić i neki Angelo. Time je završeno djelovanje ovog vrijednog diletantskog društva u vrijeme Austro-Ugarske Monarhije, čiji je doprinos u širenju kazališne kulture na našem jeziku bio izuzetno velik i značajan. Radili su zaista s velikim entuzijazmom, no ipak su rijetko spominjani u novinama. Iz tih rijetkih bilježaka doznajemo da su se scenografijom bavili Ante Roje, Pompej Tijardović, koji je u diletantskom društvu ujedno bio i čuvar rekvizita, te Osip Gorki.

Vijesti o scenografiji su uopće tih godina rijetke, a njihovi autori rijetko su poznati. Osim već spomenutih vijesti o slikanju pozornice u društvenim prostorijama »Zvonimira«, poznato je da je Virgil Meneghello-Dinčić oslikao u to vrijeme pozornicu u kazalištu u Makarskoj. O kostimografiji imamo još manje vijesti, a novinari obično spominju otrcane kostime putujućih družina i spominju tu i tamo nove kostime na diletantskim predstavama. Ondašnji novinari da se ne zamjere Splitsčankama radije su spominjali njihove haljine naručene u Beču, Trstu pa i Parizu, nego opremu kazališnih predstava, što bi danas za nas bilo daleko značajnije.

Kao režiseri spominju se Ante Roje, Mato Bonačić, Viličić i Strello, a kao glumci Mato Bonačić, Paško Matošić, Paško Roje, Erman Bogić, Radić, Ljubetić, Taso Sotirić, Viličić, Šimunić, Treursić, Kukoč, Strello, Bilić, V. Lilić, D. Biluš, Petar Milošević, Branko Kovačić i I. Viskić. Od glumica se spominju M. Veseli, Brajda, Antica Zavoreo, Jedlička, Miletić, Jurković, M. Uvodić, M. Samohod, Montana, Zlatar, Čelebić, O. Stepić, Zanuttini, D. Zavoreo, M. Milković, M. Dorić, O. Petrović, Nadić i D. O. Lunazzi. Ovi se glumci spominju u nizu predstava od osnutka društva pa do kraja njegovog djelovanja 1918. godine.

U svom dugogodišnjem djelovanju splitski diletanti izveli su ova scenska djela:

ADVOKAT UBOJICA — A. Bisson, 1908, 1913; AH TI, JA ZNAM NEŠTO ili ŽENSKA UROTA — A. Kneizel, komedija 1900, 1903, 1909, 1911; ALLELUJA — M. Praga, drama u 3 čina, 1911; ANATOL — A. Schnitzler, komedija u 5 slika, 1917, 1918; A OKIŠA SI AN, monolog 1917; ANONIMNO PISMO, vesela igra u 1 činu, 1913; APOTEKAROVO ZVONCE, lakrdija u 1 činu, 1914.

BABLJE LJETO — Meillac i Haléry, 1903, 1904; BARISSARTOVA PEĆ — M. Hennequin, komedija u 3 čina, 1903; BARUN HROBOČICKI — L. Stroupečnický, drama u 3 čina, 1912; BARUN TRENK — J. E. Tomić, izvorna pučka gluma, 1909; BIBLIOTEKAR — G. Moser, komedija u 4 čina, 1907; BRAČA KARAMAZOVI — J. Copcau i J. Croné po romanu F. M. Dostojevskog, 1912; BRAČNA SREĆA — H. Grbavčić, lakrdija, 1915.

CAREVI GLUMCI — K. Wartenburg, gluma u 3 čina, 1907, 1910; CAVALLERIA RUSTICANA — G. Verga, slika u 1 činu, 1903; CHARLEYEVA TETKA — T. Brandon, šaljiva igra u 3 čina, 1901, 1903, 1907, 1908, 1911, 1912, 1913; CHARLOVO DIJETE, komedija 1911; CRVENI

TALAR — E. Brieux, drama u 4 čina, 1912; ČAŠA ČAJA — C. Nutter i J. Derley, šaljiva igra u 1 činu, 1904, 1913; ČESTITAM — K. Trifković, izvorna šala u 1 činu, 1897, 1901, 1903; ČIKINA KUĆA — ruski igrokaz u 3 čina, 1907; ČORAV RAČUN — bosanska komedija, 1915.

DAJE SOBU U NAJAM — S. Čorović, 1900; DEBORA — H. S. Mosenthal, gluma u 4 čina, 1903; DOKTOR ALEKSANDER PRVI DRŽAVNI ODVJETNIK — C. Schüller, igrokaz u 4 čina, 1911, 1913; DOKTOR ROBIN — J. Prémery, vesela igra u 1 činu, 1908; DOMIŠLJATI ANATOL — M. Hennequin i G. Duval, vesela igra u 3 čina, 1903; DON PIETRO CORNORO — R. Bracco, 1914; DORA — V. Sardou, komedija u 5 činova, 1897; DUJE BALAVAC NA URLAUBU — monolog, 1916; DURAND ET DURAND — A. Valabrégne i M. Ordonneau, komedija u 3 čina, 1909; DUŠE — P. Petrović, izvorna drama u 3 čina, 1917; DVIJE PROTIVNE ČUDI, 1910; DVIJE UDOVICE, 1907; DVOSTRUKA PUNICA — A. Bisson, vesela igra, 1905, 1910, 1912.

DAVO — F. Molnar, igrokaz u 4 čina, 1912.

EKVINOCIJ — I. Vojnović, drama u 4 čina, 1907, 1917; EVICA GUPČEVA — M. Jurić Zagorka, drama u 5 činova, 1904, 1910.

FAUN — E. Knoblauch, komedija u 3 čina, 1918.

GEORGES DANDIN — J. B. Molière, komedija u 3 čina, 1915; GOLGOTA — S. Tucić, drama u 3 čina, 1914; GOSPOĐA IZ SAN TROPEZA — A. Anicet-Bourgeois, drama u 5 činova, 1907; GOSPOĐA SA SUNCOKRETOM — I. Vojnović, triptihon, 1918; GOSPOĐICA UDOVICA — V. Léon i A. Engel, šala u 3 čina, 1917; GLAS MUŽA — F. Allmeder, aktovka, 1918; GRADITELJ SOLNESS — H. Ibsen, drama u 3 čina, 1917; GRANIČARI — J. Freudenreich, pučka gluma u 3 čina, 1903, 1909, 1911, 1916.

HALO — I. Foeldes, vesela igra u 3 čina, 1917; HIPOLITOROVE PUSTOLOVINE — Armount i Nancey, 1916.

IZDAJEM STAN POD KIRIJU, komedija 1913; IZVANREDNA LOVINA — F. Allmeder, aktovka, 1918.

JAPANSKA VAZA — P. Bildhand i A. Hennequin, šala u 3 čina, 1916; JUAN JOSE — J. Dicente, kastiljanska drama, 1913.

KAČIPERKE — J. Molière, šala u 1 činu, 1904; KAO LIŠĆE — G. Giacosa, gluma u 4 čina, 1912; KĆI MORA — A. Guimera, drama u 3 čina, 1912; KNEZ OD SEMBERIJE — B. Nušić, historijska scena, 1918; KOBNI BOJ, komedija 1907; KONTROLOR VAGONA ZA SPAVANJE

— A. Bisson, šaljiva igra u 4 čina, 1903, 1909; KRADLJIVAC — H. Bernstein, drama u 4 čina, 1915; KRIVICA JEDNE ŽENE — D. de Girardin, gluma u 3 čina, 1914; KRIZA — M. Praga, 1917; KRVAVI BADNJAK — J. Majstrovic, drama u 1 činu, 1906; KUMOVANJE, 1901.

LIJEČNIK ZA NEVOLJU — J. B. Molière, komedija, 1915; LOUTE — P. Veber, komedija u 4 čina, 1911, 1912; LUDNICA — Laufs, komedija u 3 čina, 1907; LUKA BOTIĆ — B. Lovrić, prigodni prikaz, 1903.

LJUBAVNA PISMA — H. Bordeaux, drama u 1 činu, 1908; LJUBAKANJE, 1913.

MADAME MONGOLIDIN — Blum i Toché, komedija u 3 čina, 1905; MAJA — J. Rorauer, drama u 4 čina, 1904; MAJČIN IMENDAN, igrokaz u 1 činu, 1916; MAJKA — M. Tomaseo, drama, 1917; MAMSELLE TOURBILLON — K. Kraatz i H. Stobitzer, komedija u 3 čina, 1911; MARULIĆ — M. Begović, G. Bulat i V. Lozovina, skazanje, 1901; MATIJA GUBEC — M. Bogović, tragedija u 5 činova, 1910; MAŠKARE — Meré, 1917; MEDVJED — A. P. Čehov, šala u 1 činu, 1917; MILE GOJSALIĆ — N. Andrijašević i S. Perišić, drama, 1909, 1910; MIZANTROP — H. Grbavčić, komedija u 3 čina, 1915; MJESEČNJAK — Blum i Toché, 1910, 1912; MLADOST — M. Halbe, 1917; MOĆ TMINE — L. N. Tolstoj, drama u 5 činova, 1905; MODRI MIŠ — A. Engel i J. Horst, lakrdija u 3 čina, 1917; MOJ BABY — M. Mayo, šala u 3 čina, 1917; MORA HRKATI, komedija, 1907; MRAK — P. Petrović, drama u 3 čina, 1917; MUŽ NA LUTRIJU — R. Johnson Yong, vesela igra u 3 čina, 1915.

NA BADNJI DAN — K. Trifković, šala u 1 činu, 1907; NAJBOLJE SREDSTVO PROTIV LJUBOMORNOSTI — A. Bisson, komedija, 1907; NASTUP STRASTI — N. O. Raškanjin, drama u 4 čina, 1910; NAŠ DOBRI SUDAC — A. Bisson, komedija u 3 čina, 1907, 1910; NAŠA DJECA — B. Nušić, humoreska u 1 činu, 1916; NELLY ROZIER — P. Billhaud i C. M. Hennequin, komedija u 3 čina, 1910; NEPOŠTENJACI — G. Rovetta, drama u 3 čina, 1910, 1911; NERVOZNE ŽENE — E. Blum i R. Toché, komedija u 3 čina, 1913; NEVJERNI TOMO — K. Laufs i W. Jacoby, lakrdija u 3 čina, 1903; NEŽENJE — F. Dörmann, komedija u 3 čina, 1917; NIMA SPLITA DO SPLITA, monolog, 1910; NIZ STRMINU — S. Tucić, drugi dio trilogije, 1918; NOVA DRAMA — Don M. Tamajo-Bane, drama u 3 čina, 1905; NOVI IZBORI, komedija 1897.

ONA JE LUDA, 1917; ON NIJE LJUBOMORAN, 1910; PASNA IGRA — E. Didring, drama u 3 čina, 1913; OTAC MARTIN — E. Cormon i E. Grange, drama u 3 čina, 1912; OTMICA SABINJANKI — P. i F. Schönthan, vesela igra u 4 čina, 1903, 1911.

PANAMA ŠEŠIR — M. Labiche, 1912; PAR PO MODI — R. Auernheimer, vesela igra u 3 čina, 1915; PARAGRAF 330, francuska komedija, 1906; PILOTOV ROMAN — M. Šenoa, 1917; PIOVRA — Traversi i Sartène, 1912; POKOJNI TONPINEL — A. Bisson, lakrdija u 3 čina, 1905; PLJUSAK — P. Petrović, vesela igra u 3 čina, 1918; POSAO JE POSAO — O. Mirbeau, drama u 3 čina, 1911; POSLJEDNJA NOĆ — J. Jurković, drama u 5 činova, 1900; POSLJEDNJI ZRINJSKI — H. Dragišić, tragedija u 5 činova, 1903; POVRATAK — S. Tucić, drama u 1 činu, 1906; PRED NOĆ — S. Tucić, drama u 1 činu, 1916; PRED OLUJOM — S. Tucić, 1916; PRIBINA — Stj. Miletić, drama u 1 činu, 1904; PRIČUVNIKOVA ŽENIDBA — H. A. Duru i C. Chirot, šala u 4 čina, 1912; PRIJATELJ IZ LYONA, komedija u 3 čina, 1900, 1912; PRIMADONA — M. Derenčić, komedija u 3 čina, 1908; PROLETNO JUTRO — M. Ogrizović, pastel u 1 činu, 1918; PROŠEVINA, 1918; PROTEKCIJA — B. Nušić, komedija u 5 činova, 1918; PUČINA — B. Nušić, drama u 4 čina, 1912; PUT OKO SVETA — B. Nušić, komedija u 10 slika, 1907; PUT OKO ZEMLJE U 80 DANA — A. Dennery, gluma u 5 činova, 1912; PUT U MEKSIKO — Mouëzy-Éon i Nancey, komedija u 4 čina, 1914.

RAJ NA ZEMLJI — J. Horst, lakrdija u 3 čina, 1916, 1917; RASTAVLJENA ŽENA, 1912; RAZBOJNICI — F. Schiller, drama u 5 činova, 1903; ROBOT VRAG — E. Scribe i G. Delavigne, komedija u 5 činova, 1900, 1901, 1905, 1910; ROBIJAŠEVA KČI — A. Vilbrandt, 1901; ROMAN SIROMAŠNOG MLADIĆA — O. Feuillet, gluma u 5 činova, 1903; RUSKO-JAPANSKI RAT — Mali (Stj. Bjelovučić), igra iz splitskog života u 1 činu, 1904; RUŽIČASTI DOMINO — Delacour i Hennequin, 1909, 1910.

SABLASTI — H. Ibsen, drama u tri čina, 1908; SEDAM BRAĆE MAKABEJACA, 1908; SELJAČKA AKADEMIJA — I. Okrugić, 1907, 1910; SEOSKE DANGUBE — J. Majstrovic 1901, 1903, 1910; SEOSKI DVORAC — Kotzebue, 1907, 1908, 1913; SHERLOCK HOLMES — F. Bonn, komedija u 4 čina, 1909, 1911; SINOVI SUNCA, 1914; SLAVA PJESNIKU — Stešo (?), prigodna igra, 1918; SLUGA DVAJU GOSPODARA — C. Goldoni, vesela igra u 2 čina, 1916; SMRT PETRA SVA-

ČIĆA — J. Ljubić, tragedija 1903, 1910; SNIJEŽNA NOĆ — R. Bracco, 1914; SOBE U NAJAM, komedija u 3 čina, 1913; SRETAN BRAK — P. Hansen, vesela igra u 4 čina, 1915; STIDLJIVI JAKOV — Ardi, šaljiva igra u 1 činu, 1907, 1910, 1913; STRANA ŽENA — A. Bisson, drama u 4 čina, 1912; SUPRUG GOSPODICE — G. Drégely, komedija u 3 čina, 1917, 1918; SVADBENO PUTOVANJE — R. Benedix, vesela igra u 2 čina, 1909, 1911; SVAGDAŠNJOST — M. Marjanović, 1911; SVET — B. Nušić, drama u 4 čina, 1918; SVJETIONIK NA MORU — F. Allmeder, aktovka, 1918; SVUD ME HVALI, ALI ME U SPLIT UVALI, monolog 1911.

ŠETNJE I RAZGOVOR PO SPLITU, monolog 1917; ŠKOLSKI NADZORNIK — K. Trifković šaljiva igra u 1 činu, 1907, 1913; ŠKRTAC — J. B. Molière, komedija u 5 činova, 1912; ŠOKICA — I. Okruglić, 1901; ŠUMA — P. Petrović, drama u 3 čina, 1916.

TAKO JE MORALO BITI — B. Nušić, drama u 3 čina, 1917; TEREZA RAQUIN — E. Zola, drama u 4 čina, 1912; TOMBOLA, 1908; TRIDESET GODINA JEDNOG KARTAŠA — V. Ducange, gluma u 3 dijela, 1903; TRI KRABULJE — Löwey (Prevo M. Tomaseo), 1917; TRULI DOM — S. Tucić, drama u 3 čina, 1908; TUĐI KRUH — I. S. Turgenjev, drama u 2 čina, 1903, 1917.

UBOJICA — Z. S. Caragiale, drama u 2 čina, 1914; U CIVILU — G. Kadelburg, lakrdija u 1 činu, 1897, 1906, 1909, 1917; UDAJMO PUNICU, šala, 1917; U DOLINI — A. Gimera, drama u 2 čina, 1918; U GLUHO DOBA, 1906; U NOĆI — S. Lopez, 1914; U NOVOJ KOŽI — E. Rey, vesela igra u 3 čina, 1915; USRED NOĆI, francuska lakrdija, 1906, 1908; USTRIJELIT ČE SE — M. Jurić Zagorka, šala u 1 činu, 1903; U ZDENCU — V. Blodek, opera u 1 činu, 1915; U ZNAKU KRIŽA — W. Barrett, historijska slika u 5 činova, 1912.

VELIKA LJUBAV — R. Auernheimer, vesela igra u 3 čina, 1916; VELIKA OPĆINA — R. Lothar, komedija u 3 čina, 1914; VLASNIK TALIONICA — G. Ohnet, komedija u 4 čina, 1903; VRAGOLJANKA — V. Krilov, komedija u 3 čina, 1911.

ZAROBLJENI KIŠOBRAN, 1916; ZAGREBAČKA KUCHARICA, monolog 1917; ZAPISNICI ĐAVOLA — J. Arago i P. Vermond, šaljiva igra u 3 čina, 1900; ZA SREĆOM — St. Przybyszewski, drama u 3 čina, 1903, 1904, 1909; ZA TUĐU SREĆU — M. Begović, 1903; ZEC — I. I. Mjasnjickij, šala u 3 čina, 1912; ZIMSKO SUNCE — V. Car Emin, drama u 4 čina, 1903, 1906; ZLA ŽENA, 1900; ZMIJA DJEVOJKA — V. Riškov, komedija u 4 čina, 1917, 1918.

ŽENIDBA — N. V. Gogolj, komedija u 2 čina i 3 prikaza, 1918; ŽENSKA VLADA — E. Szigligety, 1912; ŽENSKÉ SUZE — M. Dinić, šala u 1 činu, 1914.⁶⁸

Brojna navedena scenska djela, koja su izveli na kazališnim daskama splitski diletanti, govore o velikom radu i trudu jedne male grupe poklonika božice Thalije. Svi su komadi izvedeni na hrvatskom jeziku, najradije su se izvodile djela domaćih pisaca, ali se posezalo i za stranim koja su tada bila u modi. Tekstove su SPLICANI najčešće dobivali iz zagrebačkog kazališta, ali se i u Splitu našao poneki pisac koji bi preveo neku dramu ili komediju. Kad pogledamo taj popis, vidimo da su komedije daleko mnogobrojnije nego drame, zacijelo stoga što su bile lakše za izvođenje ali i stoga što su više privlačile publiku, koja je rado posjećivala predstave domaćih diletanata.

Godine 1909. spominje se još jedna diletantska skupina, i to »Kršćanskog radničkog društva«, koja je u svojim prostorijama 1911. godine priredila četiri šaljiva komada nepoznata sadržaja. Sljedeće godine izvela je komediju »Barun Hrobočicki« i »Grijež za grijeh«, a 1913. godine dramu »Kobna slika«, komediju »Sljepačka akademija«, lakrdiju »Ko polako radi dobro radi«, te »Dr Aleksander prvi državni odvjetnik«, uglavnom komade koje je spremalo i diletantsko društvo u kazalištu, jer su zacijelo jedni drugima posuđivali tekstove.

U splitskoj Gimnaziji osnovano je društvo »Đačka čitaonica«, koje je 1893. godine izvelo tragediju Mirka Bogovića »Matija Gubec«, a od glumaca posebno je istaknut Grgičević. Godine 1900. neki su domaći amateri izveli »Sljepačku akademiju« u dvorani Hrvatskog sokola, ali nije poznato koji, a s đacima pučke i građanske škole priređena je 1915. godine priredba s komadima »Naša djeca« i »Mladi junak«.

Splitski su književnici rado u manjem krugu čitali svoje scenske komade u foajeu kazališta, pa je tako 1906. godine Milan Begović čitao dramu »Grofica Valewska« te Tresić Pavičić tragedije »Katon« i »Cicero u bještvu«. 1910. godine izišla je u podlistku »Jedinstva« drama »Na granici« Ive Cippica, 1912. godine čitao je Ivo Vojnović »Gospođu sa suncokretom«, a 1916. splitski profesor Henrik Grbavčić modernizirani tekst »Dubravke« Ivana Gundulića i »Vorničeva Mara« kazališni komad u stihovima u pet činova po Luki Botiću.⁶⁹

Osim već spomenutih gostovanja, Split su obilazile razne trupe koje su davale manja scenska djela, pokušavale izazvati senzacije većinom jeftine, bez ikakvih umjetničkih i estetskih vrijednosti. Ponekad

bi im pružila gostoprimstvo i kazališna kuća, na što su oštro znali reagirati splitski intelektualci. No po svijetu je svašta putovalo i željelo raznim priredbama preživjeti, pa takve družine nisu mimoilazile ni Split, a vjerojatno je bilo publike koja se gledajući ih zabavljala pa i nije tražila mnogo više nego što su oni bili u stanju dati.⁷⁰

U novinama često nalazimo vijesti i o upravi kazališta, nastojanjima oko osnutka stalne kazališne družine, neprilikama oko osiguravanja dobrog gostovanja i o raznim drugim poslovima oko organiziranja kazališnog života u gradu. Tako se već 1895. godine predlaže da se osnuje stalno kazalište za Dalmaciju s godišnjom pripomoći od deset tisuća forinti, a 1899. godine imenovana je tzv. mjesna skupina za Dalmaciju koja je trebala izvršiti pripreme za njeno osnivanje do kojeg nikad nije došlo.⁷¹ Iste godine imenovana je nova kazališna uprava od četiri člana, te uprava diletantskog društva⁷² Tijekom godina prestano se apelira da se osnuje stalna kazališna družina, ali uvijek bez uspjeha, pa se čak kod vlade u Zagrebu zauzimao i intendant zagrebačkog kazališta Stjepan Miletić. Godine 1906. bira se nova uprava,⁷³ od koje se traži da ne povisuje cijene ulaznica i da nabavi namještaj za pozornicu, jer je trošan. Dotrajala je i plinska rasvjeta, koju bi trebalo obnoviti, što će se i uraditi te godine. Pitanje stalnog kazališta postaviti će se ponovno 1909. i 1910. godine, ideju će podržati i intendant zagrebačkog kazališta Treščec, ali opet bez uspjeha. Te godine birana je nova kazališna uprava, prigovara se potom da zgrada nema grijanja, što stvara poteškoće u zimskim mjesecima. Godine 1912. traži se od nadležnih vlasti da se u gradu stacionira vojni orkestar, koji bi mogao pomoći u kazališnim predstavama, 1914. godine pozivaju se građani da postanu članovi orkestra i zbora pod ravnanjem Andrije Mitrovića kako bi se pomalo stvarala jezgra za osnivanje stalne opere, koja je tih godina potaknuta. Tako se uprava splitskog kazališta stalno borila i pokušavala nešto učiniti, ali uvijek bezuspješno. Godine 1917. osnovala je čak i odbor za osnivanje stalnog kazališta, a sljedeće godine i fond u koji su se prikupljala sredstva za tu svrhu.⁷⁴ Ta dugogodišnja borba splitskih entuzijasta i poklonika kazališne umjetnosti ostvarit će se tek mnogo godina kasnije, kad će se u splitsko kazalište zajedno useliti stalna drama i opera.

BILJEŠKE

¹ O splitskom kazalištu vidi: Spomenica prigodom svečanog otvorenja Hrvatskog narodnog kazališta u Splitu. Split 1940. — Narodno kazalište Split 1893—1955. Split 1955. — Svečana akademija u čast proslave 75-godišnjice od otvorenja zgrade splitskog kazališta. Split 1968. — C. Fisković, Stara splitska kazališta. Izdanje Narodnog kazališta, Split 1946. — Č. Čičin-Šain, Prva gostovanja domaćih putujućih družina u Splitu (1884. do 1893). Kazalište br. 4, Split 1947, 17—27. — D. Šošić, Splitska publika i kazalište (1893—1955). Slobodna Dalmacija, 4. IV 1953. — S. Šteg, Prva operna izvedba u našem kazalištu. Isto, 17. II 1946. — D. Manger, Iz historijske borbe za narodni preporod u Splitu. Općinsko kazalište. Novo doba, 18. X 1932. — G. Novak, Četiri splitska teatra. Novo doba, 28. IV 1938. Č. Čičin-Šain, Iz prošlosti splitskog kazališta. Freudenreichovo »Hrvatsko dramatično društvo« u Splitu. Novo doba, 7. III 1936. — Isti, Zagrebački teatar u Splitu pred 40 godina. Novo doba, 5. V 1933.

² Zahvaljujem kolegama Odjela novina Naučne biblioteke u Splitu na svesrdnoj pomoći.

³ P. Brani gostovao je 1891. godine u makarskom kazalištu i u Metkoviću. Narod, 23. VI 1891/50.

⁴ B. Buljan, Otvorenje općinskog kazališta u Splitu 1893. i prvo gostovanje zagrebačke drame. Kulturna baština 9—10, Split 1979, 84—91.

⁵ Na programu su bile predstave: Josipa Freudenreicha »Graničari« i »Crna kraljica«, Josipa Eugena Tomića »Pastorak«, Srđana Tucića »Truli dom«, Higina Dragošića »Posljednji Zrinjski«, Iva Vojnovića »Ekvinocij«, J. B. Molièrea »Umišljeni bolesnik« i »Škrtač«, Delphine Girardinea »Urarov šušir«, O. Blumenthala i G. Kadelburga »Kinematograf«, I. S. Turgenjeva »Tuđi kruh«, A. P. Čehova »Medvjed« Carla Goldonija »Mirandolina« Victoria Sardoua »Dobri prijatelji«, Williama Shakespearea »Mletački trgovac«, Friedricha Schillera »Razbojnici«, N. V. Gogolja »Revizor«, Alexandra Dumas »Denise« i Gerolama Rovette »Nepošteni« u prijevodu A. Kisića.

⁶ Na programu su bile predstave: Iva Vojnovića »Majka Jugovića«, Petra Petrovića »Rkač«, Higina Dragošića »Posljednji Zrinjski«, Augusta Šenoe i Milivoja Dežmana »Zlatarevo zlato«, Milana Begovića »Grofica Valewska«, H. Ibsena »Sablasi«, H. Sudermanna »Čast«, V. Sardoua A. Dennery i Malliana »Marijana, žena iz naroda«, »Fedora«, L. N. Tolstoja »Uskrsnuće«, Otta Ernesta »Školnik Flachsmann«, José Echegaraya »Veliki Galeot«, N. V. Gogolja »Revizor«, P. Bilhauda i C. M. Hennequina »Nelly Rozi«, France Schönthau »Sodoma i Gomora«, te V. Sardoua i E. de Najaca »Raskrstimo se«.

⁷ Igrane su predstave: Milana Ogrizovića »Hasanaginica«, »Proljetno jutro«, Branislava Nušića »Svijet«, H. Dragošića »Posljednji Zrinjski«, Petra Petrovića »Duše«, N. V. Gogolja »Revizor«, Paula Gavaulta »Mala čokoladarica«, A. Bissona »Strana žena«, G. Gallina »Tako je to na svijetu«, W. Shakespearea »Otelo«, H. Bernsteina »Izrael«, A. Marsa i M. Desvallièresa »Kakav otac takav sin« i O. Ernesta »Školnik Flachsmann«. V. Treščec, Narodno i pokrajinsko kazalište. Jug, Split 1911, str. 199,

⁸ To su predstave: E. Brieux, »Crveni talar«, Marko Praga, »Križa«, Don Angelo Guimerà, »U dolini«, K. Schönherr, »Zemlja«, N. V. Gogolja, »Revizor«, V. Sardou, »Dobri prijatelji«, H. Sudermann, »Borba leptira«, O. Ernst »Školnik Flachsmann«.

⁹ Igrane su predstave: Ante Tresić-Pavičić, »Hirud«, Ivo Vojnović, »Ekvinocij«, Milan Begović, »Stana«, W. Shakespeare, »Hamlet«, u prijevodu Augustina Harambašića, ali se prigovaralo što prijevod nije s engleskog jezika. Zatim Oscar Wilde »Glavno je da se zove Ernest«, Gabrijela Zapolska »Moral gospođe Dulske«, H. Ibsen »Sablasi«, Hugo von Hofmannstahl, »Elektra«, Marie-Marcel Feraudy, »Cabinet particulier« i Sem Benelli »Bezdušna šala«.

¹⁰ Iz Splita Protić je otputovao na Rijeku, a u Splitu su igrali sljedeće predstave: Charles Nutter i J. Derley, »Čašica čaja«, Filip Dumanoir i Adolf Dervery, »Don Cezar od Bazana«, Gustav Moser, »Knjižničar«, Don Juan Manuel Diana, »Lijek proti punicam«, te domaći komadi »Graničari« i »Crna kraljica« od Josipa Freudenreicha, »Poturica« Ivana Kukuljevića, »Zvonimir« Franje Markovića i »Boj na Kosovu« Jovana Sterije Popovića.

¹¹ U novinama se spominju predstave tragedije »Stevan Dečanski« Jovana Sterije Popovića i komedija »Jedna noć u Berlinu«.

¹² U podlisku »Naroda« izišla je priča »Prvi dan kod Zore«, koju je napisao glumac Đ. Jovanović, a sadržaj je kako se glumac Jovan Lazić zaljubio u talijansku pjevačicu Marjanu, koja je pjevala u kavani »Troccoli«.

¹³ U Splitu su igrane predstave: »Poturice« I. Kukuljevića, »Boj na Kosovu« J. S. Popovića, »Rat u mirno doba« i »Naše žene« od G. Mosera i F. Schönthaua, »Knjižničar« G. Mosera, »Don Cezar od Bazana« F. Dumanaira i A. Dervery, šaljiva igra »Epidemički« od I. B. Schweitzera, »Bračni posrednik« Julius Rosena, »Mamica« E. Sziglietya, »Graničari« J. Freudenreicha, te »Odgojitelj i njegov pitomac«.

¹⁴ Protić je tijekom 1888. i 1889. godine gostovao u Makarskoj, Šibeniku i Dubrovniku. Narod, 18, 21. XII 1888/91, 92; 1, 4. I 1889/1, 2. Društvo Jovanovića gostovalo je 1888. u Sinju.

^{14a} Prikazane su predstave: »Graničari« J. Freudenreicha, »Poturica« I. Kukuljevića, »Boj na Kosovu« J. S. Popovića, »Školski nadzornik« Koste Trifkovića, »Miljenko i Dobriča« te »Mejrima« Matije Bana, »Niz bisera« Karla Holtei, »Seoska lola« E. Totha, »Ciganin«, »Zla žena«, »Tri bekrije«, te »Sećurica i šubara«. Barbarićevo društvo priredilo je niz predstava u Visu, gdje je gostovalo čak devet dana, pa u dvorani »Sloga« u Kaštelima, te u Trogiru. Narod, 2, 16, 19, 23. IX; 3. X 1890/70, 74, 75, 76, 79.

¹⁵ U Splitu je odigrano šest predstava: J. E. Tomić, »Barun Franjo Trenk«, Dumas »Grof Mote Kristo«, Gogolja »Revizor«, Labich, »Štedionica«, V. Hugo »Kartaš«, C. A. Görner »Engleski«, »Boj na Kosovu« i »Perichinov put«.

¹⁶ Prikazane su: Ilija Okrugić »Šokica«, »Graničari«, »Boj na Kosovu«, Marko Car »Crnogorci ili Boj na Grahovu«, Th. Koerner »Nikola Šubić Zrinjski«, V. Hugo »Kartaš«, Sigetly »Ciganin« i S. H. Mosenthal »Deborah«.

¹⁷ Predstave: »Šokica«, »Boj na Kosovu« — Miloš Obilić, »Graničari«, »Nikola Šubić Zrinjski«, »Zvonimir« Jovana Subotića i »Lumpacius Vagabundus«.

Program Jovanovićeve i Lazićeve družine nije uopće poznat.

¹⁸ Opet se ponavljaju predstave: »Zrinjski«, »Zvonimir«, »Balkanski carica«, »Poturica«, »Boj na Kosovu«, »Mejrima«, »Šokica«, »Graničari«, »Seoski lola«, »Cigani«, a od domaćih pisaca novi komadi Veselinovića i Brzaca »Dido« i Stjepana Mrgodića »Djevojačka kletva«. Od stranih autora izvedeni su komadi V. Sardou-Morè »Madame Sans-Gêne«, Dankur »Tri žene«, E. Erckmann »Zavade žene«, Velaberg »Bračna sreća«, A. Dennery — G. Lemoine »Chonchon«, I. Mjasnickij »Zec«, Brandon Thomas »Charleyeva tetka« i »Krvava osveta na Korzici«.

Iz Splita Protićevo društvo je otišlo u Šibenik (Jedinstvo, 30. X 1896/86.), pa u Dubrovnik (Jedinstvo, 1, 11, 23. X 1896, 19. I 1897/95, 98, 101, 5.). Početkom 1897. godine gostovalo je u Makarskoj i Sinju, a zatim otišlo na Cetinje (Jedinstvo, 29. I, 20, 27. IV 1897/18, 31, 35.).

¹⁹ Na programu su sljedeće predstave: uz već obavezne komade »Graničari«, »Nikola Šubić Zrinjski« i »Šokice«, daju se još domaći komadi Branislava Nušića »Put oko svijeta«, J. E. Tomića »Pastorak« i »Barun Trenk«, te Mirka Bogovića »Stjepan posljednji bosanski kralj«. Od stranih autora tu su: Bradon Tanasso »Marleyeva tetka«, već poznati »Don Cezar od Bazana«, F. Hopp »Kućna kapica doktora Fausta«, F. Schönthan »Zlatni pauk«, A. Wilbrandt »Fabricius«, E. Labich »Gospodske ruke«, A. Dennery »Majčin blagoslov«, Jules Verne »Carev glasnik«, W. Shakespeare »Otelok«, Moser »Deborah«, E. Cormon i E. Grange »Otac Martin«, V. Sardou »Madame Sans-Gêne«, V. Spajžinski »Majorica«, A. Dennery i Cormon »Dvije sirote«, te francuska melodrama »Kaplar Simon«.

Čirićevo društvo izvelo je u Splitu i glazbeno-scensko djelo »Kraljević Marko«, koje je na tekst Petra Preradovića uglazbio Ivan Zajc. Čirić je sa svojom trupom gostovao tada i u Šibeniku, a nakon Splita trebao je gostovati u Sarajevu, ali su mu austrijske vlasti to zabranile. Jedinstvo, 30. XI, 18. XII 1897/94, 100.

²⁰ I. Stojković opet ponavlja predstave, pa tako daje »Graničare«, »Veliki Galeot«, »Barun Trenk«, te nove komade E. Blum — R. Toché »Madame Mongodin«, »Dimitrije ruski car«, V. Sardou »Domovina«, F. Raimund »Rasipnik«, Georg Ohnet »Vlasnik talionica« i L. N. Tolstoj »Moć tmine«.

Na toj turneji po Dalmaciji Stojković je gostovao i u Trstu.

²¹ Poznate su tri predstave: »Sigurni sluge«, Paulo Ferrari »Dvoboj« i G. Courteline »Tih dom«.

²² Na programu su bile predstave: Branislav Nušić, »Knez od Semberije« i »Običan čovjek«, »Graničari«, E. Blum — R. Toché »Nervozne žene«, V. Sardou »Dobri prijatelji«, L. N. Tolstoj »Uskrsnuće«, M. Kradić »Seoska lola«, F. i P. Schönthan »Otmica Sabinjanki«, A. Belot, »Fromont junior i Risle senior«, Ferdinand Fran Samberg »Jedanaesta zapovijed« A. Bisson »Kontrolor spavaćih vagona«, te »Madame Sans-Gêne«. Novine su Protiću zamjerile da ima mnogo komada stranih pisaca, a da zapostavlja domaće. Jedinstvo, 24. IV 1906/41.

Iz Splita Protić je otišao na gostovanje u Šibenik, Dubrovnik, Sinj, gdje je dao devetnaest predstava, zatim u Supetar i Trogir. Jedinstvo, 27. III, 24. IV, 5. V, 7. VI, 10. VII 1906/29, 41, 46, 60, 74.

²⁴ Bonačić je igrao glavnu ulogu u predstavi »Za srećom« Stanislava Przybyszewskog. On je 1904. godine s nekom glumačkom družinom Body gostovao u Omišu i Makarskoj. Novine govore da ta družina izvodi savremene i zanimljive komade, ali se Makarani žale da je vrijednost glumaca slaba, a Makarska kao kulturno središte želi nastupe boljih grupa. Jedinstvo, 9, 13. XII 1904/99, 100.

²⁴ Stojkovićevo trupa izvela je »Polazak«, tragediju iz balkanskih ratova u tri čina, Spličanina Martina Sulića, Nušićevog »Običnog čovjeka«, Giorde-novu dramu »Ženska krivica« i komediju »Na koljenima«.

²⁵ Mila Gavrilović je tih dana u Splitu proslavila 25-godišnjicu rada u predstavi Dimića »Ženske suze«, zatim su Gavrilovićeви glumci još izveli Srdana Tucića »Jedno veče pred zalazom sunca«, Petra Petrovića »Zvona«, A. P. Čehova »Ženidba ruskog kapetana« i Dagny Przybyszewske »Grijeh«.

²⁶ Poznato je još da je 1899. godine u Jelsi gostovala dramska družina Dragutinovića. Jedinstvo, 24. II 1899/16.

O srpskim putujućim družinama vidi: B. S. Stojković, Istorija srpskog pozorišta od srednjeg veka do modernog doba. Teatron 15/16 i 17/18, Beograd 1978, 1979, 513—555.

²⁷ Spominju se dvije predstave ove trupe: Giacometti »Sara Valery« i Dennery »Una causa celebre« drama u šest činova.

²⁸ Papacena je izveo samo jedan poznati komad, i to uz pomoć nekih diletanata, Dumasovu »Knjeginicu od Bagdada«.

²⁹ Novelli je dao u Splitu predstave: Toni »Dramma nuova«, Shakespeare »Sajloh« i »Mletački trgovac«, C. J. F. Delavigne »Ljudevit XI«.

³⁰ Družina Corazzo izvela je »Baruffe Chiozzotte«, »Come le foglie«, »Il Martegani a Roma« i »Pompadorica«.

³¹ Izvele su se D'Annunzijeve drame: »Gioconda«, »Città morte«, »Francesca da Rimini« i »La figlia di Josio«.

³² Društvo Zazà izvelo je »Dame de chez Maxime«, »I provinciali a Parigi«, »Fu Tonpinel«, »Come le foglie«, »Fra due guanciali«, »Madame Sans Gêne«, »Don Pietro Caruso«, »Il Commisario di polizia«, »Il marito di Babette«, »I dironesti«, »La Boheme«.

³³ Program ove grupe je: Giacomenti »Maria Antoinetta«, Traversi »Una moglie onesta« i »Carità Mondana«, Bernstein »Izrael«, Feidon »Dame de chez Maxime«, Dumas »Signora del Camellie«, komedija »Zazà«, »Madame Sans Gêne«, Ferrari »Le due Dame«, Testoni »Cardinale Lambertini«, Sardou »Odette«, T. Lopez »Buffere«,

³⁴ Papà eccellenza«, »La moglie di dottore«, »Il telefono«, Goldoni »Krčmarica« i »Un curioso accidente«, »Il colonello«, Bozzini U. »Fedra«, Maria Stuart«.

³⁵ Poznata je samo predstava »Ljubav bdije«.

³⁶ »La casa degli Spiriti«, »Ludro e la so gran giornata«, farsa »Sindaco e cavaliere«, A. P. Berthon »La mamma de Monsignor«, »La galina canta e il gallo tase« od Giordanija.

³⁷ Grupa V. Bratija dala je predstave »L'avvocato defensor«, »La bona idea delle serve«, »L'onorevole Campodanego«, »Un nemigo delle donne«, »Il congresso dei nonzoli«, »I recini da festa«, »Un ora in sentinella« monolog glumca Brattija, »Il cazzador de leoni« i »El mio tabaro«.

³⁸ »Il baraglio«, »Lui«, »La routa passa«, »La fine«, »Un convegno in maniconicologico« (?), »Augoscia« »Portafoglio«, Domini »Al mulino«, Lemorando »L'Automa«, Eon »Le notti dell' Hamton Club«, Torquet »Poche ma sentite parole«, Gerardi »Tranfuga«, Traversi »Imbordata«, Mascardo »Aludie Pepie«.

³⁹ »Resurexit«, »Locandiera«, »Arlekin sluga dvaju gospodara«, »La camarijera«, »Suvišna opreznost«, »Znatiželjne žene«, »Cjelov«.

⁴⁰ Družina Capelli u dvorani na Prokurativama: D'Annunzio »La fiaccola sotto il maggio«, Bracco »Frutto acerbato«, Sudermann »Pietra fra pietre«, Bernstein »La via più lunga«, Lavedan »Il marchese di Priola«, Hauptau »Anime solitarie«.

⁴¹ Godine 1892. najavljuje se u Splitu gostovanje »Opere Stagione«, koja upravo gostuje u Dubrovniku, na programu ima opere Trubadur, Karmen i Jane (?). Godine 1890. gostuje pjevačka družina Fridrika Varanija, dirigent je bio Alberto Tartarini, primadone Clelia Stangher i Matilda Wiber, mezzosopran Livia Bernini, tenori Henrik Bernugozzi i Antun Poggi, bariton Augustin Pasti i Karlo Varani, te bas Fridrik Varani. Zbor se sastojao od tri pjevača, a orkestar od šest glazbenika. Na programu su bile opere: Donizetti »Lucia di Lammermour«, »Don Pasquale« i »Ljubavni napitak«, Verdi »Traviata«, braća Rizzi »Crispine e la comare«, te Rossini »Seviljski brijač«.

⁴² Česi su u Splitu gostovali s programom: F. Smetana »Prodana nevjesta« i »Cjelov«, P. I. Čajkovski »Evgenij Onjegin«, V. Blodek »Na zdcencu« G. Bizet »Carmen«, P. Mascagni »Cavaleria rusticana«, R. Leoncavallo »Pagliaci«, F. Hervé »Mamselle Nithouche«, J. Strauss »Barun ciganin«, Zeller »Trgovac ptica«, K. Millöcker »Poljski propovjednik«, Wenisberg »Smijući se baštinici« i »Sedam gavranova«.

⁴³ Na programu je: G. Verdi »Moć sudbine« i »Rigoletto«, C. F. Gounod »Faust«, Monterone »Mesa Bianco«, F. E. Auber »Fra Diavolo«, V. Bellini »Mjesečarka«, braća Rizzi »Crispino e comare«, te »Linda Chamonnix« i »Milo Standis«.

⁴⁴ Na programu je: F. Smetana »Prodana nevjesta«, »Cjelov« i »Dalibor«, V. Blodek »Na zdcencu«, B. Bersa »Cvijeta«, G. Verdi »Traviata«, »Krabuljni ples« i »Ernani«, P. I. Čajkovski »Pikova dama«, G. Meyerbeer »Afrikanka«, G. A. Rossini »Vilim Tell«, A. C. Adam »Poštar od Lonjumeaua« i F. Flotow »Marta«.

⁴⁵ Spominju se samo dvije opere G. Verdi »Aida« i Marchetti »Roy — Blas«.

⁴⁶ Izvedene su slijedeće opere: B. Smetana »Dalibir« i »Tajna«, P. I. Čajkovski »Evgenij Onjegin« i »Pikova dama«, Duhovski »Napravnik«, K. Goldmark »Domaći cvrčak«, te W. Kienzl »Evandeoski čovjek«.

⁴⁷ Spominju se opere G. Verdija »Traviata«, »Ernani« i »Puritanci«.

⁴⁸ Spominju se opere »Otelo«, »La Bohéme« i »Krabuljni ples«.

⁴⁹ (D. Politeo), Hrvatska opera u Splitu. Obzor br. 96, Zagreb 1901.

⁵⁰ Na programu su bile opere i operete: I. Zajc »Nikola Šubić Zrinski«, V. Lisinski »Porin«, B. Bersa »Čubranović«, P. Mascagni »Cavaleria rusticana«, R. Leoncavallo »Pagliaci«, E. F. J. Halevy »Židovka«, J. E. F. Massenet »Manon«, K. Millöcker »Đak-prosjak«, J. Offenbach »Lijepa Jelena«, A. Ponchielli »Gioconda«, K. Goldmark »Kraljica od Sabe«, A. C. L. Thomas »Mignon«, te »Gejša«, »Ples u operi« i »Lutka«.

⁵¹ Od opera se spominju »Manon«, »Mignon«, »Fedora« i »Stella polare«.

⁵² Spominju se četiri opere: »La Gioconda«, »La Boheme«, »Manon« i »Hugenoti«.

⁵³ Na programu su »Cavaleria rusticana«, »Pagliaci«, »Carmen«, Cilèa »Adriana Lecouvreur« i »Siberia«.

⁵⁴ Spominju se opere: »Andrea Chenier«, »Krabuljni ples« i »Mattinata« od Leoncavalla.

⁵⁵ Na programu su: »Carmen«, »Nikola Šubić Zrinski«, »Prodana nevjesta«, »Evgenij Onjegin«, »Ukleti Holandez«, »Aida«, »Mignon«, »Pagliaci«, »Barun Trenk«, »Dolar princeza«, »Princ od Luxemburga«, »Mamselle Nitouche«, »Trubadur« i »Cavaleria rusticana«.

⁵⁶ Od opera izvedene su: B. Bersa »Oganj«, J. Hatze »Povratak«, E. D'Albert »U dolini«, G. Puccini »Madame Buterfley«, i A. C. L. Thomas »Mignon«, te operete F. Suppé »Lijepa Galatea«, J. Straus »Šišmiš«, S. Albini »Barun Trenk«, E. Wolf-Ferrari »Suzanina tajna« i »Rastavljena žena«.

⁵⁷ Na programu su opere: G. Verdi »Traviata«, J. E. F. Massenet »Werther« i »Pelivan naše Gospe«, G. Puccini »Tosca«, J. Offenbach »Hofmanove priče«, P. I. Čajkovski »Pikova dama« i L. Delibes »Lakmé«.

⁵⁸ Na programu su operete: »Jesenji manevri«, »Lijepa Jelena«, Andrau »Anđeo sreće«, Gilbert »Čista Suzana«, »Ciganska ljubav«, »Barun Trenk«, F. Lehar »Eva«, »Mali grof« i F. Suppé »Boccaccio«.

⁵⁹ Na programu je: K. Goldmark »Cvrčak na ognjištu«, »Madame Buterfley«, »Traviata«, »La Bohéme«, »Manon«, »Hofmanove priče«, S. Albini »Bosonoga plesačica«, »Krabuljni ples«, E. Smetana »Cjelov«, »Eva«, O. Nedbal »Poljačka krv«, »Muž seljak«, J. Straus »Barun ciganin« i Planynet »Korneviljska zvona«.

⁶⁰ Na programu su bile operete: »Nina Pancia«, Canti »La nuova Befana«, »Korneviljska zvona«, »Boccaccio«, »Babbeo e il intrigante«, Lecoque »Madame Angot«, »La Giardiniera« di Coste«, F. Suppé »Dona Juanita«, Varney »Premier Pensionat«, P. Varnier »La Mascotte«, »Duchino«, »I Moschettieri al Convento«, »Petrocino IV«, Cuccia i Valderde »La gran via«.

⁶¹ Na programu su »Princ od Plzena«, »Čar valcera«, »Orhideja«, »Nerčinoва ljubav«, »Gejša«, »Cvrčak i mrav«, »Jaksonova djela« i »Lijepa Jelena«.

⁶² »Princ od Plzena«, »Grof od Luxemburga«, »Čar valcera«, »Dolarska princeza«, »Gejša«, »Mala čokoladarica« i »La primavera scapigliata«.

⁶³ Godine 1899. kotarsko poglavarstvo zabranilo je diletantima izvođenje prigodnih tekstova »Pristup« i komedije »Unaprijed«, koji su pripremali za proslavu društva »Hrvatski napredak«. Jedinstvo 5. V 1899.

⁶⁴ Diletantska društva osnivala su se i u drugim dalmatinskim mjestima. Tako je 1884. godine osnovano diletantsko društvo u Dubrovniku. Jedinstvo, 31. X 1899. — U Trogiru je 1913. godine osnovana »Hrvatska dramatična dru-

žina« pod upravom Pastira i Rakasića, na programu je imala savremena dramska djela, a posebno se ističe scenska oprema i kostimi.

⁶⁵ Z(agorka Jurić M.), Dramatska družina u Spljetu. Obzor, Zagreb 1904, br. 116.

⁶⁶ Desetgodišnjica splitskih diletanata. Kraljevsko zemaljsko kazalište u Zagrebu, Zagreb 1910—1911, br. 16.

⁶⁷ Prigodnu igru »Slava pjesniku« napisao je neki autor pod pseudonimom Stešo.

⁶⁸ Scenska djela koja su izveli diletanti po autorima: ALLMEDER Franjo, Glas muža, Izvanredna lovina i Svjetionik na moru; ANDRIJAŠEVIĆ N. i PERIŠIĆ S., Mile Gojsalić; ANICET-BOURGEIOS August, Gospođa iz San Tropeza; ARAGO Jacques i VERMOND Paul, Zapisnici davola; ARDI, Stidljivi Jakov; ARMINT i NANCEY, Hipolitorove pustolovine; AUERMEIMER Raoul, Par po modi i Velika ljubav; BARRETT Wilson, U znaku križa; BEGOVIĆ Milan, Za tuđu sreću; BENEDIX Roderich, Svadbeno putovanje; BERNSTEIN Henry, Kradljivac; BISSON Alexander, Advokat ubojica, Dvostruka punica, Kontrolor vagona za spavanje, Najbolje sredstvo protiv ljubomornosti, Naš dobri sudac, Pokojni Tonpinel; BLODEK Vilem, U zdencu; BLUM Ernest i TOCHE Raoul, Madame Mongodin, Mjesečnjak i Nervozne žene; BOGOVIĆ Mirko, Matija Gubec; BONN F. Sherlock Holmes; BORDEAUX Henry, Ljubavna pisma; BRACCO Robert, Don Pietro Cornaro (?) i Sniježna noć; BRANDON Thomas, Charleyeva tetka; BRIEUX Eugén, Crveni talar, CAREMIN Viktor, Zimsko sunce; CARAGIALE Z. S., Ubojica; CORMON Eugen i GRANGE Eugen, Otac Martin; ČEHOV P. Anton, Medvjed; ČOROVIC Sr., Daje sobu u najam; DENNERY Adolphe, Put oko zemlje u 80 dana; DERENČIĆ Marjan, Primadona; DICENTE Joaquin, Juan Jose; DIMIĆ M., Ženske suze; DÖRMANN Feliks, Neženje; DOSTOJEVSKI F. M., Braća Karamazovi; DRAGOŠIĆ Higin, Posljednji Zrinjski; DRÉGELY Gabrijel, Suprug gospođice; DUCANGE Victor, Trideset godina jednog kartaša; DURU Henrik Alfred i CHIROT Charles, Pričuvnikova ženidba; ENGEL Aleksander i LÉON Victor, Gospođica udovica; FEUILLET Octave, Roman siromašnog mladića; FOELDÉS Imbro, Halo; FREUDENREICH Josip, Graničari; GIACOSA Giuseppe, Kao lišće; GIMERA Angelo, Kći mora i U dolini; GIRARDIN De Delphine, Krivica jedne žene; GOGOLJ V. Nikolaj, Ženidba; GOLDONI Carlo, Sluga dvaju gospodara; GRBAČIĆ Henrik, Bračna sreća i Mizantrop; HALBE Max, Mladost; HANSEN Petar, Sretan brak; HENNEQUIN Maurice, Barissartova peć; HENNEQUIN i BILLHAND Paul, Japanska veza i Nelly Rozier; HENNEQUIN i DELACOUR, Ružičasti domino; HENNEQUIN i DUVAL Georges, Domišljati Anatol; HORST Julije, Modri miš i Raj na zemlji; IBSEN Henrik, Graditelj Solness i Sablasti; JOHNSON YONG Ride, Muž na lutriju; JURIĆ Marija Zagorka, Evica Gupčeva i Ustrijelit će se; JURKOVIĆ Jakov, Posljednja noć; KADELBERG Gustav, U civilu; KNEISEL A. Ah, ti ja znam nešto; KNOBLAUCH Edvard, Faun; KOTZEBUE, Seoski dvorac; KRAATZ Kurt i STOBITZER Henrik, Mamselle Tourbillon; KRILOV Viktor, Vragoljanka; LABICHE Michel, Panama šešir; LAUFFS Carl, Ludnica; LAUFFS i JACOBY Wilhelm, Nevjerni Tomo; LOPEZ S., U noći; LOTHAR R., Velika općina; LÓWEY (preveo Milovan Tomaseo), Tri krabulje; LOVRIĆ Božo, Luka Botić;

LJUBIĆ Josip, Smrt Petra Svačića; MAYO Margaret, Moj Baby; MAJSTROVIĆ J., Krvavi badnjak i Seoske dangube; MARJANOVIĆ Milan, Svagdašnjost; MEILLAC i HALÉRY, Bablje ljeto; MERÈ, Maškare; MILETIĆ Stjepan, Pribrana; MIRBEAU Octave, Posao je posao; MJESNICKIJ J. J., Zec; MOLIÈRE J. B., Georges Dandin, Kačiperke, Liječnik za nevolju i Škrtac; MOSENTHAL Hermann Salamon, Debora; MOSER Gustav, Bibliotekar; NOÉZY-ÉON i NANCEY, Put u Meksiko; NUITTER Charles i DERLEY J., Čaša čaja; NUŠIĆ Branimir, Knez od Semberije, Naša djeca, Pučina, Put oko sveta, Svet i Tako je moralo biti; OGRIZOVIĆ Milan, Proljetno jutro; OHNET Georges, Vlasnik talionica; OKRUGIĆ Ilija, Seljačka akademija i Šokica; PETROVIĆ Petar Pećija, Duše, Mrak, Pljusak i Šuma; PRAGA Marko, Alleluja i Kriza; PRÉMARY Jules, Doktor Robin; PRZYBYSZEWSKI St., Za srećom; RAŠKANJIN N. O., Nastup strasti; REY Etienne, U novoj koži; RIŠKOV Viktor, Zmija djevojka; RORAUER Julije, Maja; ROVETTA Gerolamo, Nepoštenjaci; SARDOU Victorien, Dora; SCHÜLLER C., Dr. Aleksander prvi državni odvjetnik; SCHILLER Friedrich, Razbojnici; SCHNITZLER Artur, Anatol; SCHÖNTHAN Franz i Paul, Otmica Sabinjanki; SCRIBE Eugen i DELAVIGNE Germain, Robert vrag; STRONPEŽNICKY Lavoslav, Barun Hrobočki; SZIGLIETY Ede, Zenska vlada; ŠENOA M., Pilotov roman; TAMAJO-Bane Manuel, Nova drama; TOLSTOJ N. Lav, Moć tmine; TOMASEO Milovan, Majka; TOMIĆ Josip Eugen, Barun Trenk; TRAVERSI-SARTÈNE, Piovera; TRIFKOVIĆ Kosta, Čestitama, Na badnji dan i Školski nadzornik; TUCIĆ Srđan, Golgota, Niz strminu, Povratak, Pred noć, Pred olujom i Truli dom; TURGENJEV S. Ivan, Tuđi kruh; VALABRÈGNE Albin i ORDONNEAU Maurice, Durand et Durand; WARTENBURG K., Carevi glumci; VEBER Pierre, Loute; VERGA Giovanni, Cavalleria rusticana; VILBRANDT A., Robijaševa kći; VOJNOVIĆ Ivo, Ekvinocij i Gospođa sa suncokretom; ZOLA Emil, Tereza Raquin.

⁶⁹ O H. Grbavčiću vidi: Leksikon pisaca Jugoslavije sv. 2, Novi Sad 1979, 287.

⁷⁰ Godine 1892. gostuje u novoj pivarnici neko americko društvo, sljedeće godine u dvorani kavane Troccoli jedno društvo s magijom, ekvilibristikom i »Međunarodno društvo Ivana Lodija« s baletom. Godine 1897. u kazalištu gostuje polioramičko društvo Curiel, pa se zamjera da mu se dala zgrada za tako loše, a 1900. godine opet dr Wilmann i prof. Mayeroni s predavanjima o telepatiji. Kinematografske predstave se ponovno spominju u kazalištu 1903. godine., a dvije godine kasnije iste od Mayerovog društva sa slikama iz Napoleonovog života. Godine 1909. spominje se jedno varijetetsko društvo, a sljedeće godine »Japansko dramsko društvo Konako« s poznatom japanskom glumicom Hanako carskog kazališta iz Tokija, koje je priredilo dvije predstave: »U čajani« u 3 čina i »Otake« u 1 činu autora Loi Fua. Velike reklame napunile su kazališnu kuću, ali je publika bila razočarana, jer su predstave bile loše. Godine 1912. gostuje kazališna družina »Chantalair«, ali je bila tako slaba da je publika već nakon prvog čina napuštala kazalište, nije čak ni poznato šta se izvodilo. Godine 1917. gostuje »Frontni kabaret Monunculus« u korist ratne siročadi, u kojem sudjeluju poznati bečki glumci pod ravnanjem austrijskog književnika dr Roberta Weilera, ali njihov program također nije poznat.

- ⁷¹ U skupini su bili dr Ivan Bulić, Mihovil Antičević i Evgenij Vušković.
- ⁷² Uprava kazališta: Petar Katalinić, dr Edo Karaman, dr A. Boglić, Marko Tadić i dr Vicko Mihaljević.
- Uprava diletantskog društva: Gajo Bulat ml., D. Mikačić, J. Smodlaka, P. Tijardović, E. Vušković, D. Jankov i P. Matošić.
- ⁷³ Kazališna uprava: dr E. Karaman, dr A. Trumbić, dr E. Grgić, P. Katalinić i dr N. Tomaseo.
- ⁷⁴ 1911. godine u upravi kazališta su: dr J. Karlovac, Fl. Katalinić, dr Baj, ing. Matošić, te načelnik dr V. Mihaljević.
1916. godine izabrana je nova uprava: Grgo Novak, Petar Milošević i Erman Bogić.
1917. godine odbor za osnivanje stalnog kazališta: Marin Bego, Ema Božičević, Grgo Novak, Antun i Ljubomir Ivačić.
1918. godine: Grgo Novak, predsjednik, V. Lovrić, S. Sirišćević, Lj. Viličić, Jakov Gotovac, P. Tijardović, Mo. Hrazdira i M. Milošević. Potkraj godine izabran je novi predsjednik F. Doležal.
- I diletanti su imali svoj odbor. Tako je 1909. godine bio: dr Gajo Bulat, dr Ramiro Bujas, E. Bogić, P. Tijardović, D. Montana i P. Kukoč.
1910. godine: Dinko Šimunović, Zvonimir Simunić, Erman Bogić, Milka Uvodić, Ante Belas, Mato Bonačić, Pompej Tijardović, Milivoj Dobrić, Petar Smodlaka i Ljubomir Viličić.
1911. godine: Dušan Manger, Lj. Viličić, E. Bogić, F. Fantella, P. Tijardović, M. Dobrić, P. Smodlaka i P. Matošić.
1912. godine: dr J. Karlovac, dr I. Tartaglia, S. Novak, V. Stefanini, Lj. Viličić, E. Bogić, Filomena Fantella, D. Manger, ing. Matošić, P. Tijardović, P. Matošić i P. Smodlaka.
- NAROD**
- Društvo Napredak (recitacije uz koncert na klaviru), 23. III 1884/24.
- Dramatičko društvo Protić (Najava gostovanja). 20. VIII 1884/65.
- Dramatičko društvo Protića. 27. VIII 1884/67.
- Dramatičko društvo (nabrajaju se predstave i glumci). 30. VIII 1884/68.
- Koristnica gospođe Protičke (pohvale glumici). 6. IX 1884/70.
- Društvo Protićevo (predstava »Knjižničar« i »Graničari«). 15. IX 1884/72.
- Društvo Protića (večeras koristnica gosp. Bakalovića). 17. IX 1884/75.
- Društvo Protića (predstave »Zvonimir« i »Boj na Kosovu«). 20. IX 1884/74.
- Akademija Napredka. 21. I 1885/35.
- Compagnia Drammatica (predstave »Sara Valery« i »Una causa celebre). 18. IV 1885/30.
- Miljenko i Dobrila (operna kuća u Milanu naručila kod jednog splitskog muzičara da napiše operu). 13. 16. VII 1886/54, 55.
- Gj. Jovanović, Prvi dan kod »Zore«. (Priča o Jovanu Laziću glumcu, koji se zaljubio u pjevačicu Marjanu iz kavane Troccoli). 23. IX 1886/91.
- Predstave (Glumačko narodno društvo F. Ž. Iličića gostuje u Splitu). 23. XI 1886/91.
- Predstave (o gostovanju Iličićeve grupe). 21. XI 1886.
- Pozorište (pohvale glumcima Iličićeve grupe). 30. XI 1886/93.
- Dvadesetpetgodišnjica (akademija u povodu otvaranja čitaonice »Slavjanski

- Napredak« u Splitu). 27. IX 1887/74.
- Operete (gostovanje operetne grupe iz Italije u Splitu). 28. II 1888/15.
- Predstave (Glumačko društvo splitskih amatera daje prvu predstavu). 15. IV 1888/27.
- Mukaruk (prikaz predstave u društvu »Napredak«). 24. IV 1888/30.
- Dramatično čitanje (Nastup Adama Mandrovića i Andrije Fijana u »Napredku«). 26. VI 1888/47.
- Narodna dramatična društva (gostovanje Protića u Makarskoj, a Jovanovića u Sinju). 18, 21. XII 1888/91, 92.
- Narodno pozorište (gostuje dramatično društvo Jovanovića u Splitu). 28. XII 1888/94.
- Narodno pozorište (Prekid turneje radi slabog posjeta u Splitu). 4. I 1889/2.
- Protićevo društvo (obavijest o predstavama u Splitu). 1. II 1889/8.
- Protićevo društvo (slabi posjet). 8, 12. II 1889/10, 11.
- Protićevo društvo (pet predstava na programu). 15. II 1889/12.
- Kazalište (Prikaz dviju predstava Protićevog kazališta). 19. II 1889/13.
- Kazalište (prikaz predstava). 22. II 1889/14.
- Kazalište (Zadnja predstava Protićevog kazališta u Splitu). 26. II 1889/15.
- J. K., »Boj na Kosovu« u Splitu (Prikaz predstave Protićeva kazališta). 26. II 1889/15.
- Opera (gostovanje družine pod upravom Fridrika Varanija). 1. IV 1890/26.
- Glumačko društvo (pozorišna družina Milana Barbarića). 2. IX 1890/70.
- Pozorište (Gostovanje družine M. Barbarića u Splitu). 26. IX 1890/77.
- Narodno kazalište (Predstave Barbarićeve družine). 8. X 1890/80.
- Narodno kazalište (ista družina izvodi Graničare i Poturicu). 11. X 1890/81.
- Narodno kazalište (prikaz predstava). 14, 17, 21. X 1890/82, 83, 84.
- »Grande Orfeo« (talijanska glumačka družina u kavani Troccoli). 31. X 1890/87.
- Zabave u Splitu (Najava gostovanja jedne talijanske družine). 9. VI 1891/46.
- Jovanovićevo glumačko družina. 12. VI 1891/47.
- Narodno kazalište družine Jovanović. 20. VI 1891/49.
- Deklamatorska večer g. Petra Brania. 23. VI 1891/50.
- Narodno kazalište družine Jovanović. 23. VI 1891/50.
- Večernje čitanje (Josip Ljubić čitat će svoju dramu »Posljednji kralj«). 2. X 1891/79.
- Kazalište (poziva se narod da se ne osvrće na predstave talijanske družine). 13. XI 1891/91.
- Večernje čitanje gosp. Ljubića uspjelo. 6. X 1891/80.
- »Posljednji kralj«, odlomak. 24. XII 1891/103.
- Naše poklade (pjevačka družina iz Italije). 8. I 1892/2.
- Poklade (Američko zabavno društvo). 15. I 1892/4.
- Opera. (najavljuje se gostovanje talijanske opere). 2. II 1892/9.
- Diletantska predstava (talijansko društvo »Filarmonica«). 8. III 1892/18.
- »Svi bolesni«. Mala komedija po francuskom. 15. III 1892/20.
- Obavijest o izdavanju drame »Posljednji kralj« od J. Ljubića. 15. III 1892/20.
- Diletantsko hrvatsko pozorišno društvo u Spljetu. 29. III 1892/24.
- Glumačke predstave (talijanska glumačka družina). 19. VIII 1892/64.
- Talijansko operetno društvo. 6. IX 1892/69.

Talijansko operetno društvo. 9, 13. IX 1892/70, 71.
Lazićeva glumačka družina. 16. IX 1892/72.
Narodno kazalište M. Lazića. 20. IX 1892/73.
Talijansko operetno društvo. 20. IX 1892.
Talijanska opereta kod Troccolijsa. 23. IX 1892/74.
Narodno kazalište (Lazićeva grupa). 23, 27. IX 1892/74, 75.
Talijansko operetno društvo. 27. IX 1892/75.
Narodno kazalište M. Lazića. 1. X 1892/76.
Talijansko operetno društvo. 1. X 1892/76.
U čast imendana cara Franje Josipa operetno društvo. 4. X 1892/77.
Talijansko operetno društvo. 4, 7, 11. X 1892/77, 78, 79.
Narodno kazalište Lazićevo. 4, 7. X 1892/77, 78.
Predstava u gimnaziji (Društvo gimnazijalaca izvelo dramu M. Begovića »Ma-tija Gubec«). 14. II 1893/11.
Raznolike predstave (društvo pjevanja, magije i ekvilibristike). 17. III 1893/20.
K. Z. (Kamilu Zjačić, Hrvatsko kazalište. Rieč u zgodno vrieme. (O novoj zgradi i mogućnosti gostovanja zagrebačkog kazališta u Splitu). 24. III 1893/22.
Zagrebačko kazališno društvo i splitsko kazalište. 24. III 1893/22.
Naš mladi sugrađanin (recitatorsko veče Jurja Devića, koji će se nakon završene gimnazije posvetiti glumi). 24. III 1893/22.
Kazališno društvo M. Lazića. 24. III 1893/22.
Hrvatsko zemaljsko kazališno društvo u Splitu. 28. III 1893/23.
Otvorenje novog obćinskog kazališta. 14. IV 1893/27.
Hrvatska drama u Splitu. 14. IV 1893/28.
Novo obćinsko kazalište (Obavijest o pripremama za otvorenje). 28. IV 1893/31.
Svečano otvorenje novoga kazališta. 2, 9. V 1893/32, 34.
Repertoar predstava obćinskoga kazališta. 9. V 1893/34.
Poslie svečanostih (izvještaji iz drugih novina). 12. V 1893/35.
Repertoar predstava. 12. V 1893/35.
Novosti nedjelje (osvrt na reagiranja u protivničkim novinama o kazalištu). 16. V 1893/36.
Glas omladine o otvorenju našega kazališta.
Glasovi o otvorenju našega kazališta.
Posjet kazalištu. 16. V 1893/36.
Obćinsko kazalište (prikaz predstava). 16. V 1893/36.
Predstave u obćinskom kazalištu. 23. V 1893/38.
Obćinsko kazalište (Prikaz predstava). 26. V 1893/39.
Deklamatorna predavanja člana hrvatskog zemaljskog kazališta Žige Varjači, ča po Dalmaciji. 26. V 1893/39.
Obćinsko kazalište (Najava i prikaz predstava). 30. V, 2. VI 1893/40, 41.
Odlazak hrvatskog dramatičkog društva.
Obćinsko kazalište.
Osvrt na dramatične predstave.
Prigodne pjesme. 6. VI 1893/42.
Posjećivanje obćinskog kazališta. 13. VI 1893/44.
Narodni list (Polemika o kazalištu i predstavama u Splitu). 13. VI 1893/44.

Rovarenje (Narodnog lista radi kazališta). 20. VI 1893/46.
Nove lepeze (Mogu se kupiti sa slikama svih članova kazališta iz Zagreba). 29. VIII 1893/66.
Splicanin u narodnom zemaljskom kazalištu (Juraj Dević). 26. IX 1893/76.
Međunarodno umjetničko društvo (gostuje u kavani Armonia). 12. XII 1893/96.
Opera stagione u Splitu. 20. III 1894/23.
Opera u obćinskom kazalištu (Češko društvo). 30. III, 10. IV 1894/25, 28.
Obćinsko kazalište (sadržaj Prodane nevjeste). 13. IV 1894/29.
Evgenije Onjegin i Poljubac Smetane (sadržaj). 17. IV 1894/30.
Mamsell Nitouche u obćinskom kazalištu. 17. IV 1894/30.
Blodek, U zdencu, Cavaleria rusticana (sadržaji).
V. Novak, Bedrik Smetana (prikaz).
Operno društvo gosp. Ladišlava Chmelenskoga. 20. IV 1894/31.
Operne predstave u obćinskom kazalištu (prikaz prvih predstava).
Obćinsko kazalište (angažiran prvi tenor praškog narodnog kazališta). 24. IV 1894/32.
Operne predstave u obć. kazalištu. 27. IV 1894/33.
VI. N. (ovak), Petar Ilijić Čajkovski (esej).
Glasovi u operi u obćinskom kazalištu (u raznim novinama). 1. V 1894/34.
Orkestar popunjen splitskim muzičarima.
Operne predstave u obćinskom kazalištu (prikaz).
Glasilo talijanskih izroda (napada češku operu). 1. V 1894.
Obćinsko kazalište (gostuje bariton praške opere). 4. V 1894/35.
Operne predstave u obćinskom kazalištu. 8, 11. V 1894/36, 37.
Obćinsko kazalište (novi tenor Jelinek). 15. V 1894/38.
Obćinsko kazalište (Trubadur, Karmen i Pagliaci). 18. V 1894/39.
G., Prodana nevjesta (kritički prikaz). 22. V 1894/40.
Češka opera u Spljetu (izvještaj iz praških novina).
Predstave (Karmen). 25. V 1894/41.
Mađjari, Niemci i kazališne predstave. 25. V 1894/41.
Primadona (stigla nova za uloge u Trubaduru, Carmen). 29. V 1894/42.
i. g., Carmen (kritički prikaz). 29. V 1894/42.
Predstave (Trubadur). 5. VI 1894/44.
I. G., Trovatore (prikaz). 5. VI 1894.
i. g., Nešto o operi (prikaz Trubadura). 8. VI 1894/45.
i. g., Naša opera (prikaz Pagliacia). 12. VI 1894/46.
i, g., Tandem aliquando Roma locuta (napad na Verdijeve opere u izvedbi češke operne družine u »Dalmati«. Komentar splitskog kritičara). 15. VI 1894/47.
Danas u »Caffe al Porto« veliki večernji koncert (dirigenta Benišeke iz češke operne družine). 15. VI 1894/47.
S bogom Česi (oproštaj s češkom opernom družinom). 19. VI 1894/48.
JEDINSTVO
Deklamator g. Brani (priredio večer recitacija). 14. VIII 1894/1.
Kazališno društvo »N. Simić«. 25. I 1895/8.
Kazališno društvo g. Simića. 1. II 1895/10.
Talijanska opera (dolazi iz Milana). 23. IV 1895/31.

Proljetna kazališna sezona. 26. IV 1895/32.
 Obćinsko kazalište (bilješke o talijanskog operi). 30. IV, 3, 10. V 1895/33, 34, 35.
 Giusepina Cesareo (kći domorodca Antuna pjevat će u Faustu). 14. V 1895/36.
 Obćinsko kazalište (prikazi predstava). 14, 21. V 1895/36, 38.
 Obćinsko kazalište (Polemika s Talijanašima). 24. V 1895/39.
 Obćinsko kazalište (prikaz »Fausta«). 28. V 1895/40.
 Obćinsko kazalište (prva predstava »Seviljski brijač). 9. XI 1895/86.
 Obćinsko kazalište (gostovanje talijanske opere). 15, 19, 22, 26. XI 1895/88, 89, 90, 91.
 Splitsko ob. kazalište (preporuča se osnivanje stalne družine u Splitu). 26. XI 1895/91.
 Obćinsko kazalište (prikaz predstava talijanske opere). 29. XI, 13. XII 1895/92, 96.
 Obćinsko kazalište (Sjednica vlasnika loža, rasprava o programu). 17. XII 1895/97.
 Opera (dolazi češko operno društvo). 25. II 1896/16.
 Naša opera u Splitu (gostovanje opere iz Brna). 28. II 1896/17.
 Česka opera u Spljetu.
 Naše kazalište. (listovi u Brnu pišu o splitskom kazalištu). 17. III 1896/22.
 Opera (prva predstava). 31. III 1896/26.
 Hrvatska operna predstava u Brnu (zabranjeno pjevanje »Prodane nevjeste« na hrvatskom jeziku). 3. IV 1896/27.
 Prodana nevjesta — prevod A. Šenoe. 3. IV 1896/27.
 K., Česka družina u Splitu (prikaz). 7. IV 1896/28.
 Kazalište (Predstava »Marta«). 7. IV 1896/28.
 K., Česka operna družina u Splitu (prikaz predstava). 10. IV 1896/29.
 Česka operna družina u Splitu. 17. IV 1896/31.
 K., Česko operno društvo u Splitu (prikaz opere »Dalibor«). »Cvieta« nova opera po pjesmi Meda Pucića. 24. IV 1896/33.
 Iz kazališta (vijesti u raznim novinama o gostovanju Čeha u Splitu). 24. IV 1896/33.
 Iz kazališta (prikaz gostovanja od političkog protivnika).
 Praška »Politik« (o gostovanju u Splitu). 28. IV 1896/34.
 Iz kazališta (prikaz »Dalibora«).
 »Cvieta« (česka opera izvest će u Splitu). 1. V 1896/35.
 K., Česko operno društvo u Splitu. Blodek: »Studenac«. 8. V 1896/37.
 Česko operno društvo u Splitu (prazvedba »Cvieta« Blagoja Berse). 12. V 1896/38.
 Kritičaru »Dalmate« (Odgovor na napad na česku operu). 12. V 1896/38.
 Iz kazališta (prikaz predstava). 15. V 1896/39.
 Iz kazališta (završava gostovanje).
 Niemci u našem kazalištu. (posjet turista).
 Česka opera u Dubrovniku, u Beču i u Splitu (izvještaji o gostovanju). 19. V 1896/40.
 Ovacije (završilo gostovanje s »Daliborom«). 22. V 1896/41.
 Čujte ovu: »Dalmata« biesni na ovacije Česima.
 Narodnom listu (odgovor na kritiku česke opere).

Vlast u Brnu zabranila pjevati »Zrinskog«. 29. V 1896/49.
 Iz kazališta (sastanak uprave koja želi dovesti ponovno neko slavensko gostovanje). 28. VIII 1896/68.
 Protićevo društvo (dolazi u Split). 6. XI 1896/88.
 Protićevo društvo. 10. XI 1896/89.
 Obćinsko kazalište (predstave Protićeve grupe). 13. XI 1896/90.
 Protićevo kazališno društvo. 17. XI 1896/91.
 Općinsko kazalište (hvale se predstave Protićevog društva). 24. XI 1896/93.
 Općinsko kazalište (predstave »Posljednji Zrinski«). 27. XI 1896/94.
 Zrinski i detektivi (zabranjen pristup dacima u kazalište). 4. XII 1896/96.
 Općinsko kazalište (prikaz predstava Protićevog društva). 4, 7. XII 1896/96, 97.
 Protićevo društvo. 11. XII 1896/98.
 Diletanti (osniva se društvo kazališne družine u Splitu). 15. I 1897/4.
 Diletanti (prve probe). 29. I 1897/8.
 Operetno društvo Avogardi (gostovanje u kavani na obali). 23. III 1897/25.
 Dramatično-diletantski klub (priprema predstave »Novi izbori« i »Cestitam«). 26. III 1897/26.
 Opera (gostovanje opernog društva Landi). 4. V 1897/35.
 »Dalmata« i opera u Splitu. 8. V 1897/36.
 Opera (obavijest o posjetu). 12. V 1897/37.
 Opera (Aida, sukob talijanaša i narodnjaka). 18. V 1897/39.
 Opera (glavna pjevačica Poljakinja). 21. V 1897/40.
 Iz kazališta (na posljednoj predstavi došlo do tučnjave, jer su talijanaši izazvali). 11. VI 1897/46.
 Iz kazališta (cinematografske slike polioramičkog društva Curiel. Zamjera se da se u kazalištu daju takve predstave). 20. VII 1897/56.
 Diletantski dram. klub (priprema predstavu za nedjelju). 5. XI 1897/87.
 Dramatično dilet. društvo (dviije uspjele predstave u prostorijama društva »Zvonimir«. 12. XI 1897/89.
 Čirićevo društvo (gostuje u kavani na obali). 7. XII 1897/96.
 Čirićevo kazalište. 10. XII 1897/97.
 Kazalište (Čirićevo). 14. XII 1897/98.
 Čirićevo kazalište. 17. XII 1897/99.
 Kafana na obali (Čirićevo kazalište). 21. XII 1897/100.
 Čirićevo kazalište (traži se da se iz kafane preseli u Kazalište). 21. XII 1897/100.
 Čirićevo društvo. 24. XII 1897/101.
 Čirićevo društvo (dozvola za predstave u kazalištu). 28. XII 1897/102.
 Hrv. radničko društvo (priredilo zabavu s muzičkim programom, pridružila se i Čirićeva grupa s komadom »On je gluh«). 28. XII 1897/102.
 Čirićevo društvo. 28. XII 1897/102.
 Kazalište (gostovanje Čirića). 7. I 1898/2.
 Naša društva u Splitu i Dubrovniku. 11. I 1898/3.
 Kazališna vijest (nema operne sezone). 5. IV 1898/27.
 Opera (dolazi iz Pilzena). 15. IV 1898/30.
 Opera (premali orkestar). 26. IV 1898/32.
 Prodana nevjesta. 29. IV 1898/34.
 Česko operno društvo. 29. IV 1898/34.

Česko operno društvo. 27. V 1898/42.
Česko operno društvo. 1. VI 1898/43.
Naši vrijedni diletanti (predstava za Sinjane postradale u potresu). 20. IX 1898/74.
Naše kazalište (prijedlog da se osnuje stalna kazališna družina). 1. X 1898/77.
Diletantska predstava. 11. X 1898/80.
U kafani na obali (pjeva operno društvo Corbetta). 11. X 1898/80.
O stalnoj pozorišnoj družini (ponuda Freudenreicha da vodi družinu). 11. X 1898/80.
S radošću javljamo da su sretno dokončani pregovori glede stalne hrvatske pozorišne družine, a sa sjedištem u Splitu. 8. XI 1898/88.
Hrv. dramatično društvo (novinar napada jezik objavljenog programa koji obiluje germanizmima). 18. XI 1898/91.
Hrvatsko pozorišno društvo g. Freudenreicha (program). 29. XI 1898/94.
U našem kazalištu (hvali se prva predstava). 2. XII 1898/95.
U našem kazalištu (predstava »Revizor«). 10. I 1899/3.
Kazalište (»Posljednji Zrinjski« dramatično društvo Freudenreicha). 7. III 1899/99.
Iz kazališta (dvije predstave). 10, 14. III 1899/20, 21.
Mirandolina od Goldonija (predstava u kazalištu). 14, 17. III 1899/21, 22.
Za hrvatsko dramatično društvo (sastanak mladeži u čitaonici). 28. III 1899/25.
Hrvatsko dramatično društvo (borba protiv stranih družina). 31. III 1899/26.
Odgodena proslava (zabranjena predstava za proslavu društva »Napredak«). 5. V 1899/36.
Hrvatsko kazališno društvo (sastanak uprave). 18. VII 1899/57.
Uprava kazališta. 3. X 1899/79.
Talijanske predstave (u dvorani Filarmonie gostuje dramska družina Perzaglia-Bozzo). 13. X 1899/82.
Dramatska družina (Stojkovića gostuje u Splitu). 24. X 1899/85.
Iz pozorišta (bilješke o predstavama družine Stojkovića). 27, 31. X 1899/86, 87.
»Prevelika revnost« (policija je kaznila globom Stojkovića jer je razvio hrvatsku trobojnicu u predstavi »Barun Trenk«). 7. XI 1899/89.
Opera (talijanska družina počinje sezonu »Travijatom«). 17. XI 1899/92.
Opera (»Puritanci«). 21, 24. XI 1899/93, 94.
»Revizor« (poslan iz Dubrovnika da provjeri vrijednost grupe).
Psikanje (novinar napada publiku da je zviždala tenoru). 28. XI 1899.
Šarlatanima (novine napadaju talijansku družinu da ne pjeva slavenske opere).
Opera (hvali se družina Perigozzi). 1. XII 1899/96.
Opera (danas se pjeva »Ernani«). 12. XII 1899/98.
Opera (završila gostovanje). 15. XII 1899/99.
Skromno pitanje. (Traži se odgovor zašto se u Splitu ne osnuje stalna kazališna družina). 19. XII 1899/100.
Stalno pozorišno društvo. 9. I 1900/2.
Rijetkost (gostovanje društva »Luigi Gardini«). 12. I 1900/4.
Kulturne i književne bilješke (o osnivanju stalnog kazališta). 3. II 1900/10.
Zabava »Sokola« (Subotić, »Sljepačka akademija«). 25. III 1900/25.
Kazalište (gostovat će talijansko operno društvo). 30. III 1900/26.

Teatar. (operna družina Stehle). 17. IV 1900/31.
Čujemo da naša kazališna uprava ugovara sa Novelli-em. 17. IV 1900/31.
Gyp, Iz kazališta (kritika na operno gostovanje). 20. IV 1900/32.
Teatar (publika razočarana slabom predstavom). 20. IV 1900/32.
vko., Opera Puccini: »Bohème« (odlična predstava). 24. IV 1900/33.
Iz kazališta (ponovno Bohème). 1. V 1900/35.
Opera (Repriza »Ballo in maschera«). 9. V 1900/37.
Regbi da je osiguran dolazak Novelli-ev. 9. V 1900/37.
Opera (»Otello«). 11. V 1900/38.
E. Novelli (najava dolaska). 11. V 1900/38.
Opera (ponovno velik uspjeh Otella). 18. V 1900/40.
E. Novelli (dvije predstave u Splitu). 18. V 1900/40.
Opera (Ponovno Otello i La Bohème). 22. V 1900/41.
E. Novelli (odložio dolazak). 22. V 1900/41.
Svršena operna sezona. 6. VI 1900/45.
Diletantska družina. 27. VII 1900/61.
Hrvatsko kazališno društvo (najava nove predstave diletanata). 25. IX 1900/78.
Diletantska družina. 5. X 1900/81.
Iz kazališta (Uspjeh predstave diletanata). 9. X 1900/82.
Diletantska družina (napad »Dalmate«). 12. X 1900/83.
Kazalište Eden (austrijski i njemački glumci gostuju u Splitu). 19. X 1900/85.
Hrvatsko kazališno društvo (diletanti). 23. X 1900/86.
»Zapisnici djavola« i »Prijatelj iz Lyona« (kazalište Eden). 23. X 1900/86.
Diletantsko društvo. 3. XI 1900/89.
»Ženska urota« (diletantsko društvo). 6. XI 1900/90.
Diletantska družina. 30. XI 1900/97.
Kazalište (gostovanje opere). 4. XII 1900/98.
Kazalište (Napad A. Tresić-Pavičića što je kazalište dovelo na gostovanje talijansku opernu družinu). 14. XII 1900/101.
U kazalištu će se prirediti znanstvena predstava. 18. XII 1900/102.
U kazalištu (telepatija), 21. XII 1900/103.
Diletantska predstava. 24. XII 1900/104.
Diletantska družina. 4. I 1901/2.
Hrvatsko kazališno društvo u Splitu. 4. I 1901/2.
Iz diletantske družine. 4. I 1901/2.
Iz kazališta (pregovori o gostovanju kazališta iz Zagreba). 11. I 1901/4.
Dramatično društvo gosp. Krsmanovića. 22. I 1901/7.
Dramatično društvo. 25. I 1901/8.
Zadušnice Verdiju. (zajednički koncert »Zvonimira« i »Filarmonie«). 1. II 1901/10.
Iz kazališta (diletantsko društvo). 12. III 1901/21.
Opera (gostovanje Hrv. opernog društva iz Zagreba). 12. III 1901/21.
E. Novelli (gostovanje u travnju). 12. III 1901/21.
Diletantska družina, 15. III 1901/22.
U nedjelju (diletantska družina). 15. III 1901/22.
Opera (pregovori o gostovanju zagrebačke opere). 19. III 1901/23.
Diletantska družina, 22, 27. III 1901/24, 25.

Umjetnici (gostovanje Novellija). 27. III 1901/25.
Predhodna najava (gostovanje opere iz Zagreba). 2. IV 1901/27.
Opera (polemika o programu gostovanja opere iz Zagreba). 12. IV 1901/30.
Operno društvo iz Zagreba. 19. IV 1901/32.
Vijesti iz općinskog kazališta. 19. IV 1901/32.
A. M. D., guslar, Iz kazališta. 23. IV 1901/33.
Primili smo i ovo: (prikaz dvije operete). 23. IV 1901/33.
Iz kazališta (izvedba »Židovke«). 26. IV 1901/34.
O. M. D. guslar, »Lutka« i »Đak prosjak« (kritike). 26. IV 1901/34.
Na 23. o. m. repriza »Porina«. 26. IV 1901/34.
B. L., Iz kazališta (Prikaz Židovke i Lijepe Jelene). 30. IV 1901/35.
A. M. D., Prikaz Židovke. 30. IV 1901/35.
Opera (talijanski listovi pišu pohvalno o gostovanju).
Kazalište (opera »Čubranović« Berse). 3. V 1901/36.
Opera (opereta »Mikado«).
B. L., Iz kazališta (kritika »Cavalerie rusticane«). 3. V 1901/36.
Gosti (parobrod iz Zadra doveo gledaoce). 6. V 1901/37.
»Dubrovniku« (napad lista »Dubrovnik« na gostovanje zagrebačke opere). 14. V 1901/39.
B. L., Iz kazališta (kritika »Sabejske kraljice«). 14. V 1901/39.
Ermete Novelli (gostovanje u Splitu). 24. V 1901/42.
E. Novelli (slabo društvo). 29. V 1901/43.
Izlazeći iz kazališta (novinar podsjeća na glumca Tošu Jovanovića u ulogama koje je igrao Novelli). 29. V 1901/43.
Slabost... (tražilo se novac od gledaoca u korist Novellija). 29. V 1901/43.
Preporuka (da se ne povisuju kazališne ulaznice). 29. V 1901/43.
Dramatično diletantsko društvo, 29. V 1901/43.
Dramatično društvo (trebalo bi prerasti u stalno). 28. VI 1901/52.
Diletantsko društvo. 2. VII 1901/53.
Diletantsko društvo. 27. IX 1901/78.
Predstava (diletantskog društva). 1. X 1901/79.
Diletanti. 1. X 1901/82.
Iz kazališta (uspjela predstava diletanata). 15. X 1901/83.
Program proslave 400. god. Marulića. 29. X 1901/87.
Proslava (400. god. Marulića, diletanti). 5. XI 1901/89.
Naši diletanti. 12. XI 1901/91.
Diletantska predstava. 19. XI 1901/93.
Stalna pozorišna družina (o potrebi osnivanja u Splitu). 26. XI 1901/95.
Diletantska družina. 20. XII 1901/102.
Diletantska družina. 31. XII 1901/105.
Spljet Petru Svačiću. (Diletanti daju dramu J. Ljubića: »Smrt Petra Svačića«). 31. I 1903/1.
U večer u kazalištu.
Drama.
Diletantska družina (tri bilješke o predstavi »Smrt Petra Svačića«). 7. I 1903/2.
Iz kazališta. 13. I 1903/4.

Drama (pregovori za gostovanje kazališta iz Zagreba). 6. II 1903/11.
Obćinsko kazalište (Vlada nije dozvolila gostovanje zagrebačkog kazališta u Splitu). 3. III 1903/18.
Diletantska družina. 20. III 1903.
Seoske dangube (predstava diletanata). 24. III 1903/24.
»Za tuđu sreću« od Begovića (izvest će diletanti). 27. 31. III 1903/25, 26.
I-o, »Za tuđu sreću« (prikaz drame kao književnog djela). 3. IV 1903/27.
Nedjeljna predstava (diletanti). 3. IV 1903/27.
Općinsko kazalište (diletanti). 10, 17. IV 1903/29, 31.
Diletanti (pripremaju »Zimsko sunce« od V. Cara Emına). 28. IV 1903/34.
»Zimsko sunce« (zabranila cenzura u Zadru), 5, 8. V 1903/36, 39.
Urania kazalište (gostuje u Splitu). 19. V 1903/42.
Kazališna cenzura (traži se dozvola za izvođenje »Posljednjeg Zrinskog«). 5. VI 1903/47.
G. Miša Dimitrijević iz Zagreba. 9. 13. VI 1903/48, 49.
Diletantska družina. 7. VIII 1903/65.
Split za Botića (diletanti odigrali prikaz »Luka Botić« od B. Lovrića). 1. IX 1903/72.
Diletantska družina (sastavila program za slijedeću sezonu). 5. IX 1903/76.
Diletanti (»Posljednji Zrinski«). 18, 29. IX 1903/77, 80.
Kazalište (diletantska predstava). 29. IX 1903/80.
Diletantska družina. 2. X 1903/81.
Kazalište (diletantska družina). 9. X 1903/83.
Diletanti. 23. X 1903/87.
x y, Predstava (Diletanti). 27. X 1903/88.
Kazalište (diletanti). 6, 10. XI 1903/91, 92.
Diletanti. 13. XI 1903/93.
Kazalište (diletanti). 20. XI 1903/95.
Novi kostimi (diletanti). 27. XI, 1. XII 1903/97, 98.
Orfeumska družina (Gimića i Micića). 4. XII 1903/99.
Diletanti. 4. XII 1903/99.
U kazalištu (kinematografske predstave). 18, 22. XII 1903/103, 104.
U dvorani Armonia (talijanska družina Corazza). 22. XII 1903/104.
Kazalište (diletanti). 24. XII 1903/105.
Talijanske predstave u općinskom kazalištu. 29. XII 1903/106.
Za stalnu kazališnu družinu. 29. XII 1903/106.
Iz kazališta (diletanti). 5. I 1904/2.
-C., O kazališnim predstavama u Spljetu. 5. I 1904/2.
Iz teatra (napad na talijansku družinu Corazzo). 8. I 1904/3.
Kazalište (diletanti). 8. I 1904/3.
Diletantska družina. 15. I 1904/5.
Iz kazališta (diletanti). 19. I 1904/6.
Z. v. m., Općinsko kazalište (napad na tekst drame). 26. I 1904/8.
O diletantskoj družini. 29. I 1904/9.
Kazalište (talijansko društvo »Città di Trento«). 16. II 1904/14.
Kazalište (talijanska družina). 23. II 1904/16.
Mili gosti (Miletić u Splitu). 1. III 1904/18.

»Pribina« (drama Stjepana Miletića u izvedbi diletanata). 4. III 1904/19.
Iz kazališta (družina Corazze). 4. III 1904/19.
Iz kazališta (diletanti). 5. III 1904/22.
M. B., Miletićev »Pribina«. 18. III 1904/23.
Iz kazališta (dolazak zagrebačkog kazališta propao). 26. III 1904/25.
O Miletićevoj »Pribini«. 29. III 1904/26.
O našim diletantima. 29. III 1904/26.
O kazalištu (žali se na materijalna sredstva). 29. III 1904/26.
Zabave (Supruzi Gavrilović priredit će dvije predstave). 1. IV 1904/27.
Kazalište (diletanti). 5. IV 1904/31.
Opera (društvo iz Barija). 5. IV 1904/31.
Opera. 26. IV 1904/35.
X. E. m. a. (bez naslova. Prikaz drame Zagorke, Evica Gupčeva). 26. IV 1904/35.
Historija »Evice Gupčeve«. 3. V 1904/36.
Evica Gupčeva. 10. V 1904/38.
Kazalište (diletanti). 14. V 1904/39.
Predstave u nedjelju. 17. V 1904/40.
Diletantska družina. 20. V 1904/41.
X., Kazalište (gostovanje supruga Dimitrijević). 21. VI 1904/50.
Iz kazališta (diletanti). 24, 28. VI 1904/51, 52.
Gosp. M. Dimitrijević. 28. VI 1904/52.
Miša Dimitrijević. 1. VII 1904/53.
Iz kazališta (ponovno predstava Dimitrijević). 5. VII 1904/54.
Općinsko kazalište (obećana veća dotacija). 8. VII 1904/55.
Kazalište (talijansko operno društvo). 25. X 1904/86.
Kazalište (Apelira se za red na predstavama). 28. X 1904/87.
Kazalište (operno društvo Riva). 2. XI 1904/88.
Mali, Moje šetnje (kritika na operno društvo). 2. XI 1904/88.
Kazalište (slabi pjevači u operi). 4. XI 1904/89.
Opera (novinar se žali što se ne dovodi bolja grupa). 8. XI 1904/90.
Kazalište (slabo posjećena opera). 11. XI 1904/92.
Opera (najava predstave »Toska«). 22. XI 1904/94.
Realista, Tosca (veći kritički prikaz). 25. XI 1904/95.
Iz kazališta. 29. XI, 2, 6. XII 1904/96—98.
Mali, Moje šetnje (podrugljivi osvrt na gostovanje opere). 6. XII 1904/98.
Kazalište (talijansko dramsko društvo). 9. XII 1904/99.
Iz Makarske (splitski glumac M. Bonačić gostovao s družinom Body). 9. XII 1904/99.
Društvo Bodya. 13. XII 1904/100.
-or-. Ciklus D'Anunzijevih drama. 13. XII 1904/100.
Kazalište (diletanti). 16. XII 1904/101.
Česko operno društvo (gostovanje iz Brna). 7. I 1905/2.
Predstave (talijansko dramsko društvo Bianca Monrosa). 20. I 1905/6.
Talijansko dramatično društvo. 24. I 1905/7.
Kazalište (Diletanti). 27. I 1905/8.
Filarmonička dvorana (talijansko dramsko društvo). 3. II 1905/10.
Dramatično društvo B. Monrosa. 7. II 1905/11.

Iz kazališta (diletanti). 23. III 1905/24.
Diletantska predstava. 28. III 1905/25.
Diletantska družina. 31. III 1905/26.
Diletantska družina. 27. III 1905/28.
Diletanti. 2, 5. V 1905/35, 36.
Iz kazališta (Majerovo društvo). 12. V 1905/38.
Zahvala (diletanti na gostovanju u Sinju). 23. V 1905/41.
M., Općinsko kazalište u Splitu (napada se ponovno talijansko gostovanje) 6. VI 1905/45.

NAŠE JEDINSTVO

Slovenski glumci (gostuju u Splitu). 4. VII 1905/1.
Glumci iz Ljubljane. 6. VII 1905/2.
Predstave (uspjeh Slovenaca). 11. VII 1905/4.
Iluzionistička predstava (Dević član kazališta u Zagrebu). 18. VII 1905/7.
Poduzetnik opere iz Milana. 5. IX 1905/28.
Diletantska družina. 28. IX 1905/38.
Opera (gostovanje u Splitu). 3. X 1905/40.
Kazalište (diletanti). 12. X 1905/44.
Kazalište (uspjeh diletanata). 14, 17. X 1905/45, 46.
Opera. 28, 31. X 1905/51, 52.
Opera (slab orkestar). 2. XI 1905/53.
Kazalište (hvale se pjevači). 7. XI 1905/55.
Zviždanje u kazalištu. 9. XI 1905/56.
Iz kazališta (loši tenor morao napustiti Split). 11. XI 1905/57.
Iz uredništva (prenosi se pismo Srđana Tucića o kazališnoj situaciji u Dalmaciji). 16. XI 1905/59.
Iz kazališta (slab posjet operi). 16. XI 1905/59.
S. Tucić, Opera u Splitu. 16. XI 1905/59.
O stalnoj kazališnoj družini. 18. XI 1905/60.
Kazalište (potpun poraz opere). 18. XI 1905/60.
Kl., Naša kazališta. 18. XI 1905/60.
Ur., (bez naslova) (bolje dovesti dobro dramsko kazalište nego lošu operu). 18. XI 1905/60.
Iz kazališta (novi tenor).
Opera (traži se da uprava bira bolje družine).
Galerija (napada se galama i zviždanje). 21. XI 1905/61.
Upravi kazališta. 25. XI 1905/63.
Kazalište (upravitelj operne družine ponaša se neodgovorno). 25. XI 1905/63.
Iz kazališta (popravile se operne izvedbe). 29. XI 1905/64.
Iz kazališta (opširni prikaz Manon Lescaut). 30. XI 1905/65.
Talijanska dramatična družina. 2. XII 1905/66.
Iz kazališta (ponovno uspjeh Manon). 2, 5. XII 1905/66, 67.
B., Iz kazališta (osvrt na sezonu). 7. XII 1905/67.
Komedije — ovacije (novinar se ruga publici koja slavi lošeg tenora). 9. XII 1905/68.
Poslije opere. 9. XII 1905/69.
Diletantska družina. 19. XII 1905/73.

Moć tmine. 23. XII 1905/75.
Iz kazališta (diletanti). 28. XII 1905/77.
Diletantska družina. 30. XII 1905/78.
Operno društvo (novo gostovanje). Pogrešan datum 1906/1.
»Humorističke vesele večeri«. 30. I 1906/5.
Uprava kazališta. 6. III 1906/20.
Protićevo društvo. 17. III 1906/25.
Diletantska družina. 22. III 1906/27.
Kazalište (gostovanje Protićeve družine). 27. III 1906/29.
Predstava (diletanti). 27. III 1906/29.
Mali, Moje šetnje (predstava družine »Jeruzolim«). 31. III 1906/31.
O poduzećima u kazalištu.
O našem kazalištu (napada se uprava što poziva loše grupe). 3. IV 1906/32.
Protićevo društvo. 10, 12. IV 1906/35, 36.
Kazalište (Protićevo društvo). 14. IV 1906/37.
Družina Protića. 19. IV 1906/39.
Večerašnja predstava (Protićeve družina). 19. IV 1906/39.
Naše kazalište (napada se uprava da ne obnavlja inventar). 19. IV 1906/39.
Kakvi znamo biti (prigovara se slabi posjet kazalištu). 19. IV 1906/39.
J. J., Smrt Majke Jugovića dramska pjesma Iva Vojnovića. 21. IV 1906/40.
Kazalište (Protićeve družina). 24. IV 1906/41.
Kazalište (Protić). 28. IV 1906/42.
Puno kazalište (Protić). 1. V 1906/44.
Kritika. (Napad »Narodnog lista« na Protićevo društvo).
Kazalište (Program Protićevog društva). 3. V 1906/46.
Liliputsko društvo (djeca pjevaju opere). 5. V 1906/46.
Predstave (Protićeve družina). 5. V 1906/46.
Lilipucijansko društvo. 8. V 1906/47.
Kazalište (Protić). 8. V 1906/47.
Intrige (polemika s Narodnim listom oko gostovanja Protića). 12. V 1906/49.
Ovih dana lilipucijansko društvo. 15. V 1906/50.
Protićevo društvo. (polemika sa Srđanom Tucićem). 15. V 1906/50.
Lilipucijansko društvo opet u Splitu. 17. V 1906/51.
Diletanti u Spljetu (polemika sa Srđanom Tucićem). 19. V 1906/52.
Matošić se obavezao da će namiriti deficit pojedinih diletantskih predstava.
22. V 1906/53.
Talijska opera (najava gostovanja u jesen). 29. V, 5. VI 1906/56, 59.
Protićevo društvo (gostovalo u Sinju). 7. VI 1906/60.
Nova drama g. Begovića (čitao »Grofica Valewsku«). 23. VI 1906/67.
x x x, Nova drama g. M. Begovića (analiza i sadržaj »Grofice Valewske«).
26. VI 1906/68.
X., Iz našeg kazališta (napada se zapuštenost i slaba rasvjeta). 30. VI 1906/70.
Protićevo društvo (gostovalo u Trogiru i Supetru). 10. VII 1906/74.
Rusko opersko veče (članovi opere iz Petrovgrada gostuju u Splitu). 19. VII
1906/78.
Općinsko kazalište (talijska družina gostovat će u jesen). 22. IX 1906/106.
Diletantska družina (francuska komedija »Paragraf 330«). 22. IX 1906/106.

Diletantska predstava. 25. IX 1906/107.
Talijska opera u Spljetu. 27. IX 1906/108.
Diletanti (»Krvavi badnjak«). 29. IX 1906/109.
Radi opere (polemika oko gostovanja talijske družine). 2. X 1906/110.
Neće doći (Novelli trebao ponovno gostovati u Splitu). 2. X 1906/110.
Diletanti (V. Car Emin »Zimsko sunce«). 4. X 1906/111.
Srgjanu Tuciću (nastavak polemike o operi). 6. X 1906/112.
Čitanje tragedije (A. Tresić-Pavičić čitao svoju tragediju »Katon«). 16, 18. X
1906/116, 117.
Opere (počele probe talijske družine). 18. X 1906/117.
Kazalište (početak sezone opera »Gioconda«). 20. X 1906/118.
Nova je rasvjeta u kazalištu. 20. X 1906/119.
Z., Opera (hvali se nastup talijske družine). 23. X 1906/119.
Opera. 27. X 1906/121.
Kazalište (uspjeh opere Manon Lescaut). 21. X, 3. XI 1906/123, 124.
Opera. 6. XI 1906/125.
X., Obćinsko kazalište (prikaz opere »Gioconda«). 6. XI 1906/125.
Opera (komentari o gostovanju talijske opere). 10. XI 1906/127.
Kazalište (opera La Bohème). 13. XI 1906/128.
Opera. 15, 17. XI 1906/129.
O gosp. Matošiću (gostovanje s talijskom operom). 20. XI 1906/131.
Opera. 27. XI 1906/133.
Kazalište (uspjeh talijske opere). 29. XI 1906/134.
Opera (polemika). 1. XII 1906/136.
Kazalište. 4, 7, 11, 15. XII 1906/137, 139, 140, 143.
»Zimsko sunce« (probe diletanata). 22. XII 1906/145.
Kazalište (diletanti). 29. XII 1906/148; 2. I 1907/1—2.
B., Iz kazališta (diletanti). 5. I 1907/3.
Naši diletanti. 12. I 1907/7.
Kazalište (društvo Marković). 5. II 1907/16.
Naši vrijedni diletanti. 16. II 1907/21.
Kazalište (društvo Marković). 19, 21. II 1907/22, 23.
Kazalište (gostovanje Maje Strozzi). 26. II 1907/26.
Diletanti. 2. III 1907/28.
Iz kazališta (diletanti). 5, 12. III 1907/29, 32.
Diletanti. 16, 21, 28. III, 2. IV 1907/33, 38, 40.
Naši diletanti. 4. IV 1907/41.
Diletanti (Okruglić: »Seljačka akademija«). 11, 16, 18. IV 1907/44, 46, 47.
Predstava (Nušić: »Put oko svijeta«). 25. IV 1907/50.
Iz kazališta (diletanti). 30. IV 1907/52.
Diletanti (nove inscenacije). 4, 18, 25. V 1907/55, 61, 63.
Opera (pregovori o gostovanju talijske družine). 14. IX 1907/112.
Naši diletanti. 10. X 1907/123.
Predstava (diletanti). 12. X 1907/124.
Općinsko kazalište (talijska operna družina). 15. X 1907/125.
X., Operna sezona. 19. X 1907/126.
Jug., Operna sezona u općinskom kazalištu. 22. X 1907/127.

U., Općinsko kazalište (opera slaba). 26, 29. X 1907/128, 131.
U., Općinsko kazalište (kritika opere Carmen). 31. X 1907/132.
Iz kazališta (slaba operna družina). 7. XI 1907/135.
Kazalište. 12, 14. X 1907/136, 137.
Kazalište (prikaz opere Adrianna Lacouvreur). 14. XI 1907/137.
Opera. 19, 21, 23. XI 1907/139, 140, 141.
Hrvatsko kazalište za Istru, Dalmaciju i Primorje. 23. XI 1907/141.
Općinsko kazalište. 26. XI 1907/142.
Diletantska družina. 28. XI 1907/143.
X., Diletantska družina. 3. XII 1907/145.
Kazalište (diletanti spremaju tri predstave). 23. XII 1907/156.
Kazalište (Pokrajinsko dramsko kazalište). 18, 20. II 1908/21, 22.
Kazališno društvo Marković. 22. II 1908/23.
A. L., Dvi tri na vrijeme (Upozorava se Marković ako mu družina nije dobra da ne dolazi u Split). 5. III 1908/30.
Kazalište. 7. III 1908/31.
I radi opera! (Upozorava se uprava kazališta da dovede dobru družinu). 7. III 1908/31.
»Sloboda« o društvu Marković. 10. III 1908/32.
Kazalište (gostovanje družine Markovića). 19, 26, 31. III 1908/35, 38, 40.
Kazalište (diletanti). 2, 4. IV 1908/41, 42.
Općina i društvo g. Markovića. 7. IV 1908/43.
Kazalište (Gostovanje Borštnika). 7. IV 1908/43.
Kazalište (gostovanje Maje Strozzi). 9. IV 1908/44.
Kazalište. 11. IV 1908/45.
»Majka Jugovića«. 14. IV 1908/46.
Kazalište (gostovanje Markovićeve družine). 18, 21, 23, 25. IV 1908/47, 48, 50, 51.
Općina kazališnome društvu. 28. IV 1908/52.
Kazalište (gostovanje Markovićeve družine). 28, 30. IV, 5, 6, 9. V 1908/52, 53, 55, 57.
Markovićevo kazalište u Trogiru. 9. V 1908/57.
Za Rucovića (gostuje s diletantima). 12. V 1908/58.
Gosp. Marković (buni se što Rucović gostuje kod diletanata). 12. V 1908/58.
Ispravak (polemika Rucović — Marković). 14. V 1908/59.
Umjetnost Markovića i potpore općina po Dalmaciji. 26. V 1908/64.
Kazalište (diletanti). 2. VII 1908/80.
Diletanti. 29. IX 1908/118.
Iz kazališta (diletanti). 3, 10. X 1908/120, 124.
Kazalište (talijanska opera). 22. X 1908/128.
Dvije-tri o operi. 12. IX 1908.
Opera u Spljetu. 19. XI 1908/140.
Opera. 21, 24, 26. XI 1908/141, 142.
X. Opera (kritika »Rigoletta«). 28. XI 1908/143.
Opera. 5, 7, 12. XII 1908/147, 148, 150.
Diletanti. 24, 28. XII 1908/155, 156.
Diletanti. 2, 5, 16. I 1909/1, 2, 7.
U »Hrvatskom domu« (družina gdje Teodorović). 19. I 1909/10.

Hrvatska diletantska družina. 30. I 1909/13.
Drugo diletantsko društvo. 4. II 1909/15.
Operetno društvo (Lombarda gostovat će u Splitu). 23. II 1909/23.
Dramtično društvo iz Zagreba. 25. II 1909/24.
Operetno društvo. 25. II 1909/24.
Čitanje drame (»Mila Gojsalića« od Andrijaševića i Perišića). 2. III 1909/26.
Operetno društvo. 9. III 1909/29.
Kazalište (opereta). 11. III 1909/30.
Diletantska družina. 16. III 1909/32.
Kazalište (opereta). 23. III 1909/35.
Osječko dramatično društvo. 3. IV 1909/40.
Nova drama Mila Gojsalića. 3. IV 1909/40.
Zagrebačko kazalište (gostovat će u Splitu i Šibeniku). 13. IV 1909/44.
»Mile Gojsalić«. 13, 17, 20. IV 1909/44, 17, 20. IV 1909/44, 46, 47.
»Afera« poslije drame u Spljetu (Mila Gojsalić). 24. IV 1909/45.
Iz drame poljičke — komedija u Splitu. 27. IV 1909/50.
»Barun Trenk« (diletanti). 27. IV 1909/50.
Kazalište (Dramska družina iz Zagreba). 4. V 1909/53.
Barun Trenk (diletanti). 6. V 1909/54.
Kazalište. 8. V 1909/55.
Diletantsko društvo. 13. V 1909/57.
Sn., Diletantska družina. 18. V 1909/59.
Poslije zadnje predstave (diletanti). 18. V 1909/59.
Deset godina opstanka Hrvatskog diletantskog kazališnog društva. 18. V 1909/59.
Kazalište (drama iz Zagreba). 29. V 1909/64.
Općinsko kazalište (gostovanje iz Zagreba). 5, 8. VI 1909/67, 68.
Zašto smo gradili kazalište u Spljetu? 8. VI 1909/68.
Kazalište (gostovanje iz Zagreba). 9, 12, 15. VI 1909/69, 70, 71.
Hrvatski glumci iz Zagreba. 17. VIII 1909/98.
Talijanska dramatična družina. 4, 7. IX 1909/106, 107.
Dvorana Filarmonica. (talijanska družina). 14. IX 1909/110.
Graničari (diletanti). 29. IX 1909/117.
Kazalište (talijanska družina Gemma Caimmi). 9. X 1909/121.
Općinsko kazalište (talijanska družina). 14. X 1909/123.
Općinsko kazalište (talijanska družina). 16, 20, 21, 23, 30. X, 4. XI 1909/124, 125, 127, 129, 130, 132.
Iz kazališta (Graničari). 16. XI 1909/137.
Diletanti. 23, 27, 30. XI, 4. XII 1909/140, 142, 143, 145.
Gavrilovićevo kazališno društvo. 4. XII 1909/145.
D., Kazalište (diletanti). 7, 18, 30. XII 1909/146, 151, 156.
Talijanska dramatična družina. 30. XII 1909/156.
D., Kazalište (diletanti). 4. I 1910/1.
U dvorani Prokurativa talijanska družina De Sanctis, 4, 5, 8. I 1910/1, 2, 3.
Hrvatsko kazališno društvo. 25. I 1910/10.
Družina Gavrilović. 29. I 1910/12.
Gosp. Mato Bonačić (gostovao s družinom Stojković u Drnišu). 12. II 1910/18.

Opera i opereta (gostovanje iz Zagreba). 15. II 1910/19.
Talijska družina po Dalmaciji. 22. II 1910/22.
Kazalište (gostovanje iz Zagreba). 22, 24. II 1910/22, 23.
Diletantska družina. 24. II 1910/23.
Italia Vitaliani (družina gostuje u Filarmoniji). 8. III 1910/27.
Glumačko društvo Stojković. 12. III 1910/29.
Dilemtanti. 12. III 1910/29.
Talijskoj družini Rodolfi Nepoti. 12. III 1910/29.
Talijska družina. 15, 17. III 1910/30, 31.
Općinsko kazalište (gostovanje opere iz Zagreba). 17, 22. III 1910/31, 33.
Diletantska družina. 3. IV 1910/38.
Kazalište (talijska družina na Prokurativama). 9, 12. IV 1910/41, 42.
Kazalište (deset godišnjica diletanata). 14. IV 1910/43.
Opera iz Zagreba. 14. IV 1910/43.
Kazalište Corazza. 14. IV 1910/43.
Kazalište (dilemtanti). 16, 19. IV 1910/44, 45.
Hrvatska opera. 26. IV 1910/48.
Hrvatsko operno društvo. 8. V 1910/51.
Upravi kazališta. 6. V 1910/51.
Repertoar (opera iz Zagreba). 6. V 1910/51.
K., Hrvatska opera u Spljetu (prikazi pojedinih opera i opereta). 10, 12, 14. V 1910/53, 54, 55.
Stalna kazališna družina za Dalmaciju. 14. V 1910/55.
Milan Zuna (dirigent zagrebačke opere). 14. V 1910/55.
K., Hrvatska opera u Spljetu. 17. V 1910/56.
Kazalište (gostovanje opere). 19. V 1910/57.
K., Hrvatska opera u Spljetu. 21. V 1910/58.
Scenerija u kazalištu. 24. V 1910/59.
Operno društvo završava gostovanje. 25. V 1910/60.
Za stalno kazalište. 28. V 1910/61.
O stalnoj kazališnoj družini. 31. V 1910/62.
Općinsko kazalište (Repertoar zagrebačkog dramatičnog kazališta na gostovanju u Splitu). 6. VIII 1910/91.
Japansko dramsko društvo (gostovanje u rujnu). 10. VIII 1910/93.
Dramatično hrvatska družina. 16. VIII 1910/95.
Dramatično društvo iz Zagreba. 25. VIII 1910/99.
A. G. Matoš, O hrvatskom kazalištu. 27. VIII 1910/100.
I. Cippico, Na granici, dramska slika u 1 činu (podlistak). 1—10 IX 1910/101—106.
Hrvatska dramska družina. 1, 6. IX 1910/101, 104.
Hrvatska dramska družina (»Moral gospodje Dulske«). 10. IX 1910/106.
Općinsko kazalište (gostovanje iz Zagreba). 13. IX 1910/107.
»Hamlet« (prikaz predstave). 15. IX 1910/108.
Odgovor u zgodno vrijeme (polemika oko stalnog kazališta u Splitu). 17. IX 1910/109.
nr., »Hirud« premjera u Općinskom kazalištu (A. Tresić-Pavičića). 17. IX 1910/109.

Općinsko kazalište (gostovanje iz Zagreba). 20, 22, 24. IX 1910/110, 111, 112.
Diletantsko društvo. 8, 11. X 1910/118, 119.
Općinsko kazalište (dilemtanti). 15, 18, 22, 25, 29. X 1910/121, 122, 124, 125, 127.
Diletantska družina (uspjeh u Sinju). 2, 5. IX 1910/128, 130.
Općinsko kazalište (dilemtanti). 8. XI 1910/131.
»Nastup strasti« (dilemtanti). 12. XI 1910/133.
Općinsko kazalište (dilemtanti). 11, 20, 26. XI 1910/134, 139, 140.
Dilemtanti. 29. XI 1910/141.
Općinsko kazalište (dilemtanti). 6. XII 1910/143.
Diletantska družina. 10, 13. XII 1910/145, 146.
Desetgodišnjica diletantskog društva. 17. XII 1910/148.
Pučka predstava. 24, 27, 31. XII 1910/151, 152, 154.
Općinsko kazalište (dilemtanti). 3. I 1911/1.
Diletantska družina. 10. I 1911/4.
Općinsko kazalište (dilemtanti). 14. I 1910/6.
Općinsko kazalište (japanska dramska umjetnica). 17. I 1911/7.
Japanska dramska družina. 24. I 1911/10.
Općinsko kazalište (dogovor uprave radi gostovanja). 24. I 1911/10.
Opera iz Zagreba u Dalmaciji. 28. I 1911/12.
Nova uprava općinskog kazališta. 31. I 1911/13.
Diletantska družina. 31. I 1911/13.
Opera iz Zagreba u Splitu. 9. II, 14. III, 6. V 1911/17, 31, 54.
X., Bersina opera »Oganj« (gostovanje iz Zagreba). 9. V 1911/55.
Iz kazališta (gostovanje opere). 9. V 1911/55.
Hrvatska opera. 11. V 1911/56.
Opera »Povratak«. 13. V 1911/57.
UR., Bilješke o hrvatskoj operi. 13. V 1911/57.
Hrvatska opera. 16. V 1911/58.
Općinsko kazalište. 18. V 1911/59.
»Povratak« Hatzea. 20. V 1911/60.
Općinsko kazalište (opera), 20. V 1911/60.
Rastanak s operom. 23. V 1911/61.
Općinsko kazalište (dilemtanti). 8, 10, 17. VI 1911/68, 69, 72.
Opera (gostovanje u jesen iz Italije). 24. VIII 1911/101.
Opera. 19. IX, 5. X 1911/112, 144.
Nećemo filijalku (pokrajinsko zagrebačko kazalište). 27. IX 1911/116.
Općinsko kazalište (gostovanje talijanske opere). 27. IX 1911/116.
Općinsko kazalište (dilemtanti). 29. IX, 3, 7, 10. X 1911/117, 118, 120, 121.
Općinsko kazalište (dilemtanti). 14, 17, 19, 26, 28. X 1911/123, 124, 125, 126, 128, 129.
Općinsko kazalište (dilemtanti). 1, 4, 7. XI 1911/130, 132, 133.
Diletantska dramska družina. 7. XI 1911/133.
»Vragoljanka«. 7, 14. XI 1911/133, 136.
Općinsko kazalište (gostovanje iz Zagreba). 14. XI 1911/136.
Općinsko kazalište (otkazano gostovanje opere iz Trsta). 16. XI 1911/137.
N. K., Predstava diletantske družine. 16. XI 1911/137.
Predstava »Graničari«. 21. XI 1911/139.
Diletantska družina. 25. XI 1911/141.

Općinsko kazalište (diletanti). 25, 31. XI 1911/141, 143.
Kazalište (diletanti). 7, 9, 13, 19, 21, 30. XII 1911/146, 148, 151, 152, 155.
Diletantska družina (kršćanskog radničkog društva). 9. XII 1911/147.
Općinsko kazalište (diletanti). 2, 4, 6, 9. I 1912/1—4.
Talijanska družina (na Prokurativama). 11, 13, 16. I 1912/5, 6, 7.
Diletantska družina. 13, 16. 1912/6, 7.
Ivo Vojnović u Splitu (čitanje drame »Gospođa sa suncokretom«). 16. I, 3, 6. II 1912/15, 16.
Opera iz Zagreba. 23. I 1912/10.
Općinsko kazalište (Gostovanje filijalke dram. društva iz Zagreba. 27. I 1912/12.
Jaša Grgašević, Recitacija (Gospođa sa suncokretom). 1. II 1912/14.
Općinsko kazalište (subvencija za gostovanje iz Zagreba). 8. II 1912/17.
Hrvatska diletantska družina (godišnja skupština). 13. II 1912/19.
Hrvatsko pokrajinsko dramatično društvo Markovića. 20. II 1912/22.
Opera (pitanje gostovanja iz Zagreba). 17. II 1912/25.
Opera u Spljetu. 5. III 1912/28.
Opera iz Zagreba. 7. III 1912/29.
Kazalište (Pokrajinsko gostuje u Splitu). 19. III 1912/34.
Gosp. Pecija Petrović. 21. III 1912/35.
Kazalište (gostovanje Pokrajinskog kazališta). 23, 26. III 1912/36, 37.
Opera (gostovanje iz Zagreba). 28. III 1912/38.
Kazalište (gostovanje Pokrajinskog kazališta). 28, 30. III, 2, 6. IV 1912/38, 39, 40, 42.
Opera (gostovanje iz Zagreba). 16. IV 1912/46.
Diletantska družina. 16, 20. IV 1912/46, 48.
Opera (gostovanje iz Zagreba). 25. IV 1912/50.
Diletantska družina. 25. IV 1912/50.
Opera ne dolazi. 27. IV 1912/51.
Kazalište (diletanti). 2, 4, 8, 11. V 1912/53, 54, 55, 57.
Proti diletantskoj družini. 25. V 1912/63.
Talijanska opera (gostovanje iz Trsta). 1. VI 1912/66.
Uprava kazališta. 17. VIII 1912/99.
Diletantska družina. 29. VIII 1912/104.
Opera (zabranjeno gostovanje zagrebačke opere). 7. IX 1912/108.
Općinsko kazalište (diletanti). 17, 21, 24. IX 1912/112, 114, 115.
Repertoar (diletantske družine za sezonu 1912—13). 17. IX 1912/112.
Učenik, Općinsko kazalište (diletanti). 26. IX 1912/116.
Općinsko kazalište (diletanti). 28. IX 1912/117.
Diletantska družina (kršćanskog radničkog društva). 5. X 1912/120.
Općinsko kazalište (talijanska opereta). 5. X 1912/120.
Kazalište (diletanti). 11. X 1912/123.
Učenik, Općinsko kazalište (prikaz predstave diletanata). 15. X 1912/126.
Svečana predstava za crnogorski crveni križ (diletanti). 21. X 1912/131.
Kazalište (Društvo Fournier). 29. X 1912/138.
Javna svečana predstava (radničko kršćansko društvo). 21. X 1912/140.
Operetno društvo Carlo Lombardo. 5. XI, 3, 7, 12. XII 1912/143, 162, 164, 166.

Kazalište (opereta). 14, 17, 21. XII 1912/167, 168, 170.
Kazalište (diletanti). 16, 23. XII 1912/169, 173.
Općinsko kazalište (diletanti). 4, 7. I 1913/2, 3.
Novo dramsko društvo (osnovano u Trogiru). 11. I 1913/5.
Općinsko kazalište (diletanti). 18, 25. I 1913/8, 11.
Diletantska družina radničkog kršćanskog društva. 25, 28. I 1913/11, 12.
Općinsko kazalište (diletanti). 30. I, 6. II 1913/13, 16.
N. B., Općinsko kazalište (A. Schnitzler »Ljubakanje«). 15. II 1913/20.
Theatrofil, Općinsko kazalište (diletanti). 18. II 1913/21.
Općinsko kazalište (diletanti). 1. III 1913/26.
Općinsko kazalište (gostovanje osječke opere). 4. III 1913/27.
Theatrofil, Općinsko kazalište (diletanti). 4. III 1913/27.
Theatrofil, Juan Jose o piscu i drami pred premjeru. 6. III 1913/28.
Opera i opereta (gostovanje iz Osijeka). 11, 18. III 1913/30, 33.
Općinsko kazalište (diletanti). 13, 15. III 1913/31, 32.
Općinsko kazalište (gostovanje zagrebačke opere). 20. III 1913/34.
Zabava (radničko kršćansko diletantsko društvo). 22. III 1913/35.
Općinsko kazalište (diletanti). 22. III 1913/35.
Drugo gostovanje gdje Ljubice Draksler-Car na našoj pozornici. 1. IV 1913/38.
Didringova »Opasna igra« (diletanti). 10, 12, IV 1913/42, 43.
Oskar Didring: »Opasna igra«. 17. IV 1913/45.
Opereta iz Osijeka. 19, 22, 24. IV 1913/46, 47, 48.
Osječko operetno društvo. 20, 29, 30. IV 1913/50, 51, 52.
Osječka opera. 3. V 1913/53.
Hrvatska opera u Spljetu. 3. V 1913/53.
Općinsko kazalište (gostovanje zagrebačke opere). 6, 8, 10, 15. V 1913/54, 55, 56, 58.
Kralj. hrvatska opera. 20. V 1913/60.
Općinsko kazalište (opera). 21, 24, 27. V 1913/61, 62, 63.
O gosp. I. Skrivaniću (tenoru). 29. V 1913/64.
Kazališno društvo Stojković. 26. VII 1913/89.
Predstave (Stojkovićevo kazalište). 29. VII 1913/90.
Stojkovićevo kazališno društvo. 31. VII 1913/91.
Hrvatsko pokrajinsko kazalište. 2. VIII 1913/92.
Pokrajinsko kazalište M. Stojkovića. 5, 9. VIII 1913/93, 95.
Kazališno društvo (Gavrilović). 30. VIII 1913/104.
Poskupac vijesti (dramsko društvo »Guignol«). 16. IX 1913/111.
Talijansko dramatično društvo Dante Capelli. 2. X 1913/118.
Dramatično talijansko društvo. 4, 7, 9. X 1913/119, 120, 121.
Općinsko kazalište (društvo »Guignol«). 11, 14, 16. X 1913/122, 123, 124.
Program proslave (1600. god. Konstantinova edikta). 23, 28. X 1913/127, 29.
Općinsko kazalište (»Comica compagnia delle maschere«). 11, 22, 25, 27. XI 1913/137, 140, 141, 142.
Općinsko kazalište (diletanti). 6. XII 1913/146.
Diletanti. 26. II 1914/2.
Diletantska družina. 28. II 1914/3.
Opera iz Osijeka. 28. II 1914/3.

Za operu (oko osnivanja stalne opere u Splitu). 3. III 1914/4.
Opera i opereta iz Osijeka. 10. III 1914/7.
Općinsko kazalište (diletanti). 14, 17. III 1914/9, 10.
Osječka opera. 19. III 1914/11.
Općinsko kazalište (diletanti). 19. III 1914/11.
Diletantska družina. 21. III 1914/12.
Općinsko kazalište (diletanti). 24, 28, 31. III 1914/13, 15, 16.
Za stalnu operu. 2. IV 1914/17.
Osječka opera. 2. IV 1914/17.
Osječka opera i opereta. 4, 11. IV 1914/18, 22.
Općinsko kazalište (osječka opera). 16, 18, 21, 23, 25, 28, 30. IV 1914/23, 24, 25, 26, 27, 28, 29.
Općinsko kazalište (osječka opera), 2, 5, 6, 9. V 1914/30, 31, 32, 33.
Gđica Cvijeta pl. Cindro. (u osječkoj operi). 12. V 1914/34.
O operi osječkoj. 14. V 1914/35.
Osječka opera. 16. 1914/36.
Gđica Cindro. 28. V 1914/41.
Općinsko kazalište (Grupa Grund). 20. VI 1914/51.
Za orkestar i zbor. 21. VII 1914/65.
Diletantska kazališna družina. 7. XI 1914/156.
Općinsko kazalište (diletanti). 19. XI 1914/166.
Diletantska družina. 20. XI 1914/167.
Općinsko kazalište (diletanti). 28. XI 1914/174.
Diletantska družina. 19. XII 1914/191.
Općinsko kazalište (članovi njemačkog kazališta u Pragu). 5, 15. I 1915/3, 8.
Filarmonično i dramsko društvo »Carlo Goldoni«. 5. V 1915/28.
Svečani koncert hrvatskih društava i kazališne diletantske družine. 14, 23, 24. VIII 1915/186, 193, 194.
Gosp. Mate Bonačić (odlazi iz Splita u Osijek). 3. IX 1915/203.
Općinsko kazalište (predstava škola). 2, 5, 6, 7. X 1915/226, 228—230.
Naši u Osijeku (glumac Bonačić). 18. X 1915/238.
Opera (»Zvonimir« će izvesti operu). 18. X 1915/238.
Diletanti će koncertom ov. mjeseca prirediti više predstava. 2. XI 1915/252.
»U zdcencu« operu će pjevati u subotu u nedjelju. 9. XI 1915/258.
Općinsko kazalište (opera). 11. XI 1915/260.
Opera. 15. XI 1915/263.
Diletanti. 17. XI 1915/265.
Općinsko kazalište (opera). 17. XI 1915/265.
F. Janoušek, »Zvonimir« (prikaz opere). 23. XI 1915/270.
Općinsko kazalište (diletanti). 9, 11, 13. XII 1915/283, 285, 289.
Diletantska družina. 16, 17. XII 1915/289, 290.
Općinsko kazalište (diletanti). 27. XII 1915/297.
Naši diletanti. 28. XII 1915/298.
Općinsko kazalište (diletanti). 3, 7, 8. I 1916/2, 5, 6.
Pučke predstave (diletanti). 11. I 1916/8.
Čitanje »Dubravke«. 5. II 1916/29.
Općinsko kazalište (diletanti). 23, 24, 27, 30. III 1916/69, 70, 72, 75.

»Vorničeva Mara« novi kazališni komad u stihovima u 5 činova po Botiću napisao H. Grbavčić. 8. IV 1916/83.
Predstava u općinskom kazalištu (diletanti). 8. V 1916/107.
Općinsko kazalište (diletanti). 9, 17. V 1916/109, 115.
Svečana predstava (diletanti). 12. VI 1916/136.
»U zdcencu« (pokusi u »Zvonimiru«). 1. VII 1916/151.
Svečana predstava (diletanti). 12. VII 1916/160.
Općinsko kazalište (diletanti). 14, 17. VII 1916/162, 164.
Općinsko kazalište (diletanti). 23, 29, 30. IX 1916/221, 226, 227.
Općinsko kazalište (diletanti). 17, 20, 24. X 1916/240, 243, 246.
Diletantska družina. 12. XII 1916/287.
Iz Hrvatskog kazališnog društva (diletanti). 19, 24, 27, 30. XII 1916/293, 298, 299, 302.
»Ona je luda« (diletanti). 6. I 1917/5.
Općinsko kazalište (diletanti). 8, 9, 11, 13, 15. I 1917/6, 7, 9, 11, 12.
»Modri miš« glavna uloga gđica Samohod. 27. I 1917/23.
Općinsko kazalište (diletanti). 29. I 1917/24.
Gostovanja (s diletantima gostuje glumica Hržić). 30. I 1917/25.
Gostovanje (pozvan Nučić). 31. I 1917/26.
Općinsko kazalište (diletanti). 3. II 1917/28.
Iz »Hrvatskog kazališnog društva« u Splitu. 15. III 1917/62.
Općinsko kazalište (diletanti). 17, 20. III 1917/64, 66.
Iz hrvatskog kazališnog društva u Splitu. 22. III 1917/68.
Općinsko kazalište (diletanti). 23. III 1917/69.
Kazališno veče g. M. Bonačića. 27. III 1917/72.
Koncert (s dramskim dijelom). 18. IV 1917/90.
Iz hrvatskog kazališnog društva. 3. V 1917/102.
Općinsko kazalište. 7, 9, 11, 16. V 1917/105, 107, 109, 113.
»Nova skupina diletanata«. 18. V 1917/114.
Općinsko kazalište (koncertno-dramsko veče). 18. V 1917/114.
— or., Općinsko kazalište (prikaz koncertno-dramske večeri). 19. V 1917/115.
Općinsko kazalište (diletantska družina »Zvonimira«). 29. V 1917/123.
Općinsko kazalište (predstava »Moj bebi«). 30. V 1917/124.
Frontni kabaret u korist ratne skrbi. 3. VII 1917/151.
Stalno kazalište u Splitu. 3. VII 1917/151.
Frontni klub »Homunculus« u kazalištu. 6. VII 1917/154.
Milovan Tomaseo, Kritika (odgovor autora aktovke »Majka« na primjedbe o jeziku). 7. VII 1917/155.
Frontalni kabaret. 17. VII 1917/163.
Bojno kazalište. 19. VII 1917/165.
Za Vojnovića (odbor za osnutak stalnog kazališta priređuje predstavu »Ekvinocij«). 31. X 1917/253.
Općinsko kazalište. 1. XI 1917/254.
Mateo Bonačić hrvatski glumac. 9. XI 1917/261.
Kazalište (pokusi »Ekvinocija«). 12. XI 1917/263.
Općinsko kazalište. 13. XI 1917/264.
»Ekvinocijo«. 14. XI 1917/265.

Kazalište. 16. XI 1917/267.
Ekvinocijo. 3, 12. XII 1917/281, 289.
Općinsko kazalište »Ekvinocij«. 14, 15, 17. XII 1917/291, 292, 293.
or., Općinsko kazalište (prikaz »Ekvinocija«). 18. XII 1917/294.
G. Mato Bonačić odlazi za redatelja u Varaždin. 22. XII 1917/298.
Vojnović u Splitu. 10. I 1918/8.
Hrvatsko kazališno društvo. 16. I 1918/13.
Hrvatsko kazališno društvo (god. skupština). 25. II 1918/46.
Općinsko kazalište (predstave društva). 5, 8, 9, 11, 14. III 1918/53, 56, 57, 58, 61.
Program svečane proslave 100. godišnjice rođenja Preradovića. 16. III 1918/63.
Općinsko kazalište (predstave društva). 19, 29. III, 3. IV 1918/65, 73, 76.
Raspuštena društva (Filarmonico-dramatica). 8. IV 1918/83.
Iz kazališta (članovi društva se pripremaju da daju više predstave sa članovima zagrebačkog kazališta). 9. IV 1918/81.
Općinsko kazalište (gostovanje glumaca iz Zagreba). 10, 13, 23. IV 1918/83, 85, 93.
Kazalište (gosti iz Zagreba). 29. IV, 3. V 1918/98, 101.
Goc., Kazalište (prikaz predstave »Mladost«). 4. V 1918/102.
25. godina kazališta.
Kazalište (predstava »Zmija-djevojka«).
Goc., Anatol (prikaz). 6. V 1918/103.
Kazalište (predstave s glumcima iz Zagreba). 8, 10, 11. V 1918/105, 106, 107.
Goc., Kazalište (prikaz predstava s glumcima iz Zagreba). 7, 10, 11, 13. V 1918/104, 106, 107, 108.
Dvi tri o diletantskoj družini (pohvala glumca Raića). 13. I 1918/108.
Hrvatsko kazališno društvo (osnivanje stalnog kazališta).
Iz kazališta (ponovno gostovanje iz Zagreba). 17. VI 1918/136.
Općinsko kazalište (glumci iz Zagreba). 22. VII 1918/165.
Iz hrvatskog kazališnog društva (novi predsjednik). 6. VIII 1918/178.
Iz kazališta (gostovanje glumaca iz Zagreba). 18. IX 1918/214.
Općinsko kazalište (gostovanje iz Zagreba). 20. IX 1918/216.